

EUROPEAN
U R B A N
INITIATIVE

ZADÁVACÍ PODMÍNKY EVROPSKÁ MĚSTSKÁ INICIATIVA - INOVATIVNÍ OPATŘENÍ

třetí výzva k předkládání návrhů EUI-IA
06/05/2024 – 14/10/2024

06/05/2024

Co-funded by
the European Union

Obsah

1.	ÚVOD	2
2.	ZPŮSOBILÉ ORGÁNY – KDO MŮŽE PODAT ŽÁDOST	3
2.1	PRVNÍ KATEGORIE.....	4
2.2	DRUHÁ KATEGORIE	4
2.3	TŘETÍ KATEGORIE	6
2.4	SPOLEČNÉ POŽADAVKY NA ZPŮSOBILÉ MĚSTSKÉ ORGÁNY	6
3.	TEMATICKÉ POKRYTÍ TŘETÍ VÝZVY K PŘEDKLÁDÁNÍ NÁVRHŮ EUI-IA	7
3.1	ENERGETICKÁ TRANSFORMACE	8
3.2	TECHNOLOGIE VE MĚSTECH	16
4.	PROJEKTOVÉ FÁZE	24
5.	ZÁSADY FINANCOVÁNÍ	25
6.	TVORBA A VÝVOJ PROJEKTŮ	26
6.1	PARTNERSTVÍ	26
6.2	INTERVENČNÍ LOGIKA A PRACOVNÍ PLÁN PROJEKTU	30
6.3	PODPORA ODBORNÍKŮ	31
6.4	TRANSFER	31
6.5	KATEGORIE NÁKLADŮ	33
7.	PROCES PODÁVÁNÍ ŽÁDOSTÍ	35
8.	PROCES VÝBĚRU	36
8.1	KONTROLA ZPŮSOBILOSTI.....	36
8.2	STRATEGICKÉ HODNOCENÍ	38
8.3	PROVOZNÍ HODNOCENÍ	38
8.4	SYSTÉM BODOVÉHO HODNOCENÍ.....	39
8.5	KRITÉRIA PRO VYLOUČENÍ ŽADATELŮ O DOTACI	40
9.	ZAHAJOVACÍ FÁZE A UZAVÍRÁNÍ SMLUV.....	41
10.	JAK ZÍSKAT POMOC.....	42
11.	KLÍČOVÁ DATA.....	42

1. ÚVOD

Součástí legislativního balíčku politiky soudržnosti na období 2021-2027 je zřízení Evropské městské iniciativy (EUI) (jak stanoví článek 12 nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 2021/1058 ze dne 24. června 2021 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o Fondu soudržnosti¹ - nařízení o EFRR/FS). Jedná se o nástroj Evropské unie, který je **nástupcem iniciativy Městská inovativní opatření realizované v programovém období 2014-2020**. Tato nová iniciativa je základním nástrojem pro podporu měst všech velikostí, budování kapacit a znalostí, podporu inovací a rozvoj přenositelných a škálovatelných inovativních řešení městských výzev, které jsou relevantní pro Evropskou unii (EU). Konečným cílem je podnítit využívání hlavních programů politiky soudržnosti v městských oblastech s ověřenými inovacemi, zejména v těch, které dostávají podporu z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR) na specifické cíle definované v článku 3 nařízení o EFRR/FS², a také posílit inovativní schopnosti měst jako příjemců nebo zprostředkovatelů v rámci řízení těchto fondů.

Jedním z hlavních cílů Evropské městské iniciativy (EUI), a zejména její části Inovativní opatření (EUI-IA), je pokračovat v podpoře zahájené iniciativou Městská inovativní opatření. **Městským orgánům v celé Evropě poskytne prostor a zdroje pro identifikaci a zkoušení (prostřednictvím pilotních projektů) nových inovativních odpovědí na vzájemně propojené a složité místní výzvy související s udržitelným rozvojem měst.** Prostřednictvím EUI-IA budou mít městské orgány možnost vyzkoušet, jak nová a neověřená řešení fungují v praxi a jak reagují na složitost reálného života. Procesy a výsledky těchto experimentů budou sledovat partnerská města z jiných zemí (transferoví partneři) s cílem podpořit a posílit přenositelnost a replikovatelnost testovaných inovativních řešení v celé EU.

Městské orgány by měly využít příležitosti, kterou nabízí EUI-IA, a vyzkoušet inovativní přístupy a pracovní metody mimo rámec "běžných projektů" (které by mohly být financovány z "tradičních" zdrojů financování, včetně hlavních programů EFRR). EUI-IA umožňuje městům proměnit ambiciózní a kreativní nápady v prototypy, které lze vyzkoušet v reálném městském prostředí. Jinými slovy, EUI-IA podporuje pilotní projekty, které jsou příliš rizikové na to, aby mohly být financovány z tradičních zdrojů, pokud jsou vysoce inovativní a experimentální.

Projekty EUI-IA jsou vybírány prostřednictvím výzev k předkládání návrhů na jedno nebo více témat navržených Evropskou komisí (EK). EUI má celkový rozpočet z EFRR ve výši 450 milionů EUR, z čehož je 75% určeno na podporu části EUI-IA. **Každý projekt může získat spolufinancování z EFRR v maximální výši 5 milionů EUR a realizace projektu by měla probíhat maximálně 3,5 roku.**

EUI spravuje Generální ředitelství EK pro regionální a městskou politiku (DG REGIO) prostřednictvím nepřímého řízení. EK určila region Hauts-de-France (Francie) jako pověřený subjekt pro provádění EUI.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1058 ze dne 24. června 2021 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudržnosti: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32021R1058>. Specifické cíle, na které se EFRR zaměřuje, budou uvedeny v každé jednotlivé výzvě k předkládání návrhů v rámci Evropské městské iniciativy – Inovativních akcí.

² *Tamtéž.*

Byl zřízen stálý sekretariát EUI, který je pověřenému subjektu nápomocen a zajišťuje každodenní správu EUI.

Pověřený subjekt prostřednictvím těchto zadávacích podmínek vyzývá způsobilé orgány k předkládání návrhů projektů v rámci třetí výzvy EUI-IA. Pro tuto výzvu k předkládání návrhů je z EFRR vyčleněn orientační rozpočet ve výši 90 milionů EUR.

Tento dokument stanoví požadavky a postup pro třetí výzvu k předkládání návrhů EUI-IA. Je třeba jej číst společně s Pokyny EUI-IA, pracovním dokumentem k formuláři žádosti a dalšími dokumenty zveřejněnými na internetových stránkách EUI, které se k výzvě vztahují.

2. ZPŮSOBILÉ ORGÁNY – KDO MŮŽE PODAT ŽÁDOST

O podporu v rámci EUI-IA mohou požádat tyto orgány:

- **První kategorie:** Jakýkoli městský orgán místní správní jednotky definované podle stupně urbanizace Eurostatu (DEGURBA) jako velkoměsto, město nebo předměstí (odpovídá kódu Eurostatu DEGURBA 1 nebo DEGURBA 2) s nejméně 50 000 obyvateli.
- **Druhá kategorie:** Sdružení nebo seskupení městských orgánů s právním statutem organizované aglomerace, které tvoří místní správní jednotky, přičemž většina (alespoň 51%) obyvatel žije v místních správních jednotkách definovaných podle stupně urbanizace Eurostatu (DEGURBA) jako velkoměsta, města nebo předměstí (odpovídá kódu DEGURBA 1 nebo DEGURBA 2) a celkový počet obyvatel činí alespoň 50 000.
- **Třetí kategorie:** Sdružení nebo seskupení městských orgánů bez právního statusu organizované aglomerace, kde všechny zúčastněné městské orgány (Hlavní městský orgán a Přidružené městské orgány) jsou místními správními jednotkami definovanými podle stupně urbanizace Eurostatu (DEGURBA) jako velkoměsta, města nebo předměstí (odpovídá kódu DEGURBA 1 nebo DEGURBA 2) a kde celkový počet obyvatel (sčítá se Hlavní městský orgán a Přidružené městské orgány) činí alespoň 50 000.

Žádost v rámci výzvy k předkládání návrhů EUI-IA mohou předložit pouze způsobilé městské orgány podle výše uvedené definice.

Definice místních správních jednotek a také klasifikace podle stupně urbanizace a údaje o počtu obyvatel vycházejí z informací uvedených ve Srovnávací tabulce EUI-IA (https://www.urban-initiative.eu/sites/default/files/2024-05/EUI-IA_Call_3_Correspondence_table.xlsx). Tato tabulka bude použita jako hlavní referenční dokument pro kontrolu způsobilosti. Vyzýváme žadatele, aby ověřili svou

způsobilost podle této Srovnávací tabulky a poskytni informace o místních správních jednotkách zahrnutých do jejich správních obvodů a údaje o počtu obyvatel. Důrazně se doporučuje provést vlastní posouzení způsobilosti (na základě výše uvedené Srovnávací tabulky) před vyplněním formuláře žádosti. V případě nedostatků, nesrovnalostí nebo pochybností týkajících se interpretace údajů uvedených ve Srovnávací tabulce EUI-IA žadatelům doporučujeme, aby se před vyplněním a odesláním formuláře žádosti obrátili na stálý sekretariát. Stálý sekretariát bude během procesu výběru provádět kontrolu způsobilosti výhradně na základě údajů vyplněných v žádosti. V případech, kdy nebude jisté, zda je žadatel způsobilým uchazečem, bude stálý sekretariát spolupracovat se všemi příslušnými partnery včetně Eurostatu, aby způsobilost ověřil.

2.1 PRVNÍ KATEGORIE

- Obce/městské úřady/okresy, jejichž správní hranice odpovídají jedné místní správní jednotce. V tomto případě se místní správní jednotka klasifikuje jako velkoměsto, město a předměstí podle stupně urbanizace (kód 1 a/nebo 2 ve Srovnávací tabulce, sloupec Stupeň urbanizace) s alespoň 50 000 obyvateli.
- Obce/městské úřady, jejichž správní hranice zahrnují několik místních správních jednotek. To je případ obcí/městských úřadů v Portugalsku, Irsku, Řecku, na Maltě a v Lotyšsku, kde definice Eurostatu pro místní správní jednotku neodpovídá obcím/městským úřadům, nýbrž meziobecním jednotkám (farnostem) nebo statistickým jednotkám (volebním obvodům). V tomto případě mohou být obce/městské úřady způsobilé pouze v případě, že má celkem 50 000 obyvatel a většina (alespoň 51%) obyvatel žije v místních správních jednotkách klasifikovaných jako velkoměsta, města nebo předměstí podle stupně urbanizace (kód 1 a/nebo 2 ve Srovnávací tabulce, sloupec Stupeň urbanizace).

2.2 DRUHÁ KATEGORIE

Organizované aglomerace, které jsou sdružením/seskupením městských orgánů splňujících následující kritéria:

- Jsou podle vnitrostátních právních předpisů oficiálně uznány jako úroveň místní samosprávy (která se liší od úrovně regionu a provincie), a obce/městské úřady mají povinnost do takové nadobecní organizace vstoupit (do této kategorie proto nejsou zahrnuta sdružení, která jsou dobrovolná, vytvořená za konkrétním účelem a/nebo s omezenou dobou trvání).
- Tvoří je pouze obce/městské úřady (do této kategorie tedy nejsou zahrnuta sdružení s účastí jiných institucí jako jsou vysoké školy, obchodní komory atd.).

- Na základě vnitrostátních právních předpisů mají zvláštní pravomoci v oblastech, které jsou relevantní pro projekt EUI-IA a které jsou na ně přeneseny zúčastněnými obcemi. Sdružení žádáme, aby poskytla přesný odkaz na relevantní vnitrostátní právní rámec. Organizované aglomerace musejí mít výlučné pravomoci pro navrhování a provádění politiky v oblastech, které jsou relevantní pro projekt EUI-IA.
- Mají specifickou politickou (s nepřímým zastoupením zúčastněných obcí) a administrativní (vyčlenění zaměstnanci) strukturu.

Příklady způsobilých organizovaných aglomerací v rámci EUI-IA jsou:

- Francie: Métropoles, Communautés Urbaines, Communautés d'Agglomération, Etablissements Publics Territoriaux (EPT) a Communautés de Communes.
- Itálie: pouze Città Metropolitane a Unione di Comuni. Vezměte prosím na vědomí, že Consorzi, Gruppi di Azione Locale (GAL), Convenzione dei Comuni nebo jiné organizované aglomerace, které nejsou považovány za místní orgány podle italských vnitrostátních právních předpisů (Testo Unico degli Enti Locali), nejsou způsobilé.
- Německo: Landkreis.
- Španělsko: Mancomunidades a Area Metropolitana Barcelona. Upozorňujeme, že "Diputaciones provinciales" (provinční vlády) jsou považovány za orgány provincií, a proto nejsou uznány jako způsobilé organizované aglomerace.
- Portugalsko: Comunidades Intermunicipais (CIM).

Evropská seskupení pro územní spolupráci (ESÚS), jejichž partnerství se skládají pouze z městských orgánů (jak je definováno v předchozím textu) a mají specifické kompetence pro tvorbu a provádění politik relevantních pro výzvu EUI-IA, jsou považována za organizované aglomerace, a proto mohou v rámci výzev EUI-IA podávat žádosti jako Hlavní nebo Přidružené městské orgány. ESÚS, jejichž partnery jsou jiné organizace (např. členské státy, regionální orgány, sdružení, univerzity atd.), se nepovažují za organizované aglomerace a nemohou podávat žádosti jako Hlavní nebo Přidružené městské orgány, mohou se však připojit k návrhu předloženému způsobilým městským orgánem jako Partneři pro realizaci.

V rámci EUI-IA jsou organizované aglomerace považovány za jeden městský orgán, který zastupuje všechny zúčastněné obce/městské úřady. Z tohoto důvodu se v návrhu projektu předloženém organizovanou aglomerací tato uvede jako Hlavní městský orgán. V rámci kontroly způsobilosti organizovaných aglomerací Stálý sekretariát ověří, zda celkový počet obyvatel činí alespoň 50 000 a zda většina (alespoň 51%) obyvatel žije v místních správních jednotkách zapojených do aglomerace, které jsou podle stupně urbanizace klasifikovány jako velkoměsta, města nebo předměstí.

2.3 TŘETÍ KATEGORIE

Žádost může podat jakékoli sdružení městských orgánů (celostátní/regionální sdružení městských orgánů, územní pakty, rozvojové oblasti atd.) i jednotlivé městské orgány, které neuzavřely formalizované dohody o spolupráci, ale jsou ochotny podat společnou žádost. Jedna/jeden ze zúčastněných obcí/městských úřadů musí být označen/a jako Hlavní městský orgán a ostatní musejí být uvedeny jako Přidružené městské orgány.

Aby byly všechny zúčastněné městské orgány (Hlavní a Přidružené městské orgány) způsobilé, musí být uznány jako místní správní jednotky a klasifikovány jako velkoměsta, města nebo předměstí podle stupně urbanizace Eurostatu (kód DEGURBA 1 nebo DEGURBA 2). V případě městských orgánů, jejichž správní hranice zahrnují více než jednu místní správní jednotku, platí pravidla pro vymezení stupně urbanizace popsaná v oddíle 2.1. Vztah mezi Hlavním a Přidruženým městským orgánem nemusí být v době podání formuláře žádosti formalizován. V případě schválení a podpory žádosti bude nutné vztah formalizovat formou Dohody o partnerství (Stálý sekretariát poskytne Hlavnímu městskému orgánu vzor).

Předchozí zkušenosti ukazují, že u jednotlivých projektů realizovaných sdruženími nebo seskupeními měst bez statusu organizované aglomerace, která zahrnují více než tři městské orgány (Hlavní a Přidružené městské orgány) bez územní návaznosti, existuje riziko ztráty soudržnosti a obtíže při dosahování smysluplných výsledků. Proto se doporučuje, aby sdružení a/nebo seskupení městských orgánů (bez statutu organizované aglomerace), která chtějí podat žádost, byla územně souvislá a snažila se omezit počet zapojených Přidružených městských orgánů.

2.4 SPOLEČNÉ POŽADAVKY NA ZPŮSOBILÉ MĚSTSKÉ ORGÁNY

Kromě výše uvedených zásad pro každou konkrétní kategorii způsobilých městských orgánů platí pro všechny způsobilé městské orgány v rámci EUI-IA následující zásady:

- Všechny městské orgány se nacházejí v členském státě EU.
- Žádost v rámci výzvy k předkládání návrhů EUI-IA mohou předložit pouze způsobilé městské orgány podle definice v předchozím textu. Žádost předložená Realizačním partnerem bude prohlášena za nezpůsobilou.
- Městské orgány (podle definice v předchozím textu) mohou být v návrhu projektu uvedeny pouze jako Hlavní a/nebo Přidružené městské orgány. Kategorie Realizačních partnerů je vyhrazena pouze institucím a/nebo organizacím, které nejsou uznány jako městské orgány v rámci EUI-IA.
- Pokud inovativní řešení vyžadují propojení měst a venkova nebo přístup založený na funkční oblasti, je možné jako Realizační partnery zahrnout místní správní jednotky definované podle

jejich stupně urbanizace jako venkovské (kód Eurostatu DEGURBA 3). Upozorňujeme, že jejich počet obyvatel se nezapočítává do dosažení minimální hranice způsobilosti 50 000 obyvatel. Důvod pro zařazení místních správních jednotek, které jsou definovány jako venkovské, musí být jasně uveden a odůvodněn ve formuláři žádosti.

- Městský orgán nebo organizovaná aglomerace se může v rámci každé výzvy k předkládání návrhů zapojit pouze do jednoho návrhu projektu (i když jsou tyto návrhy projektů předloženy v rámci různých témat téže výzvy). Toto pravidlo platí i pro přidružené městské orgány (obec může být zapojena pouze do jednoho návrhu projektu, ať už jako Hlavní městský orgán nebo jako Přidružený městský orgán).
- Městské orgány, které již byly podpořeny v rámci schváleného projektu EUI-IA v rámci předchozí výzvy k předkládání návrhů, nemohou podat novou žádost.
- Městské orgány musí splňovat požadavky na vyloučení z přístupu k financování (podrobnější informace jsou uvedeny níže v oddíle 8.5 "Kritéria pro vyloučení žadatelů o grant" a v Pokynech EUI-IA, kapitola 3.3 "Kritéria pro vyloučení žadatelů o grant").

Agentury a společnosti (např. v oblasti energetiky/odpadového hospodářství, hospodářského rozvoje, podpory cestovního ruchu atd.), které jsou plně nebo částečně vlastněny obcí/městským úřadem, se nepovažují za místní správní jednotky, a proto nemohou být uznány jako způsobilé městské orgány. Tyto organizace nicméně mohou být do partnerství zapojeny jako Realizační partneři (podrobnější informace o úlohách a povinnostech Realizačních partnerů jsou uvedeny v Pokynech k EUI-IA, kapitola 2.1.2 „Typologie Evropské městské iniciativy – partneři pro inovativní opatření“).

Upozorňujeme, že v případě sdružení nebo seskupení městských orgánů s právním statutem organizované aglomerace (druhá kategorie způsobilých orgánů, podrobnosti viz výše) se tato instituce včetně všech ostatních zapojených městských orgánů považuje v rámci EUI-IA za jeden městský orgán, a proto se tato aglomerace uvádí jako Hlavní městský orgán. V případě sdružení nebo seskupení městských orgánů bez právního statusu organizované aglomerace (třetí kategorie oprávněných orgánů, podrobnosti viz výše) se požaduje, aby zúčastněné městské orgány označily jednu obec jako Hlavní městský orgán a ostatní obce jako Sdružené městské orgány.

3. TEMATICKÉ POKRYTÍ TŘETÍ VÝZVY K PŘEDKLÁDÁNÍ NÁVRHŮ EUI-IA

EUI byla vytvořena jako jeden z nástrojů na podporu provádění Městské agendy pro EU, která je klíčovým prostředkem pro provádění Nové lipské charty. V návaznosti na přístup Městských inovativních opatření budou výzvy k předkládání návrhů EUI-IA zaměřeny na témata definovaná EK na základě Nové lipské charty a na priority EK, které mají mezisektorový rozměr, jako je např. zelená a digitální transformace.

Aby se zvýšila čitelnost projektů EUI-IA s ohledem na politiku soudržnosti a usnadnilo se jejich následné rozšiřování a/nebo replikace z prostředků EFRR, výzvy k předkládání návrhů EUI-IA rovněž stanoví specifické cíle politiky soudržnosti, na které se daná výzva zaměřuje. Žadatelé budou muset věnovat zvláštní pozornost prokázání toho, že řešení, která navrhnou, jsou relevantní pro politiku soudržnosti s ohledem na stanovené specifické cíle. Definován je rovněž seznam ukazatelů (tj. ukazatelů, které budou používány a sledovány společně s dalšími ukazateli, které si projektoví partneři stanoví sami), které usnadní pochopení požadovaných účinků na úrovni projektu a umožní agregaci výsledků na úrovni oblasti politiky a/nebo EUI-IA.

V rámci třetí výzvy k předkládání návrhů mohou žadatelé předkládat návrhy projektů zaměřené na jedno ze dvou témat: Energetická transformace a Technologie ve městech.

3.1 ENERGETICKÁ TRANSFORMACE

CELKOVÁ DEFINICE A KONTEXT TÉMATU „ENERGETICKÁ TRANSFORMACE“.

Energetika má zásadní význam pro přechod Evropské unie ke klimatické neutralitě do roku 2050 v souladu s [Evropskou zelenou dohodou](#). Odvětví energetiky, které je zodpovědné za více než 75 % emisí skleníkových plynů v EU, prochází hlubokou transformací směrem k ekonomice s nulovými emisemi.

Ruská agresivní válka proti Ukrajině také připomněla kritickou závislost Evropy na zdrojích fosilních paliv a těžkou hospodářskou daň, kterou si vybírá v případě jejich nedostatku, zejména u zranitelných skupin a odvětví vysoce závislých na energii.

V reakci na tuto situaci přijala EU plán [REPowerEU](#), jehož cílem je: (i) snížit závislost EU na fosilních palivech prostřednictvím úspor energie; (ii) diverzifikovat dodávky a (iii) rychle nahradit fosilní paliva obnovitelnými a nízkouhlíkovými alternativami.

Nedávno Komise navrhla zařadit čisté a biologické technologie (včetně technologií pro výrobu a spotřebu energie) mezi kritické technologie, na nichž je třeba budovat průmyslovou suverenitu a dlouhodobou konkurenceschopnost EU, a to v rámci platformy strategických technologií pro Evropu (STEP)³.

EU se opírá o komplexní legislativní a politický rámec, který stanoví cíle pro využívání obnovitelné energie, energetickou účinnost a dekarbonizaci fondu budov. Dosažení těchto cílů vyžaduje mobilizaci všech aktérů. Členské státy byly vyzvány, aby do června 2024 vypracovaly konečné aktualizované národní energetické a klimatické plány (NEKP)⁴, v nichž nastíní své příspěvky. Odhaduje se, že pro

³ Nařízení (EU) 2024/795 ze dne 29. února 2024, kterým se zřizuje Platforma pro strategické technologie (STEP).

⁴ [Národní plány v oblasti energetiky a klimatu \(europa.eu\)](#)

energetickou transformaci v EU je zapotřebí dodatečných investic ve výši 620 miliard EUR ročně ve srovnání se současnou úrovní⁵.

V této souvislosti hraje klíčovou roli politika soudržnosti, která je celá zaměřena na dosažení sociálně spravedlivé energetické transformace. V období 2021-2027 bude 33 % prostředků přidělených na programy z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR) a 56 % z Fondu soudržnosti k dispozici na investice do opatření v oblasti klimatu, včetně podpory úspor energie (zejména v budovách), udržitelné městské mobility a přizpůsobení se změnám klimatu v členských státech, regionech, městech a obcích. Více než 15 % těchto prostředků bude směřovat na úspory energie, podporu obnovitelných zdrojů energie, posílení inteligentních sítí a zvyšování a rekvalifikaci lidí pro ekologický a digitální přechod. Kromě toho Fond spravedlivého přechodu, jakožto nový nástroj vytvořený s cílem zajistit, aby žádný region nezůstal pozadu, bude investovat dalších 25 miliard EUR do dovedností a hospodářské diverzifikace, podpory odvětví obnovitelné energie a dekarbonizace uhlíkově náročných průmyslových odvětví v uhelných regionech a dalších územích nejvíce postižených negativními dopady přechodu v souvislosti se změnami klimatu. Celkově představuje finanční krytí politiky soudržnosti ve výši 110 miliard EUR bezprecedentní příležitost k zajištění udržitelné cesty ke klimaticky neutrální Evropě⁶.

Komplexní řešení znečištění ovzduší, bezpečnosti a cenové dostupnosti dodávek energie a dostupnosti bezuhlíkové veřejné dopravy, budov a služeb v městských oblastech v celostním pojetí vyžaduje inovativní, integrovaná a sociálně inkluzivní řešení. Je nezbytné začlenit energetickou transformaci do integrovaných přístupů přesahujících tradiční odvětví (energetika, doprava a nakládání s odpady), aby bylo možné řešit širší společenské cíle, jako je aktivní mobilita, cenově dostupné bydlení, energetická chudoba, oběhové hospodářství, veřejné zdraví a/nebo podpora pracovních míst a dovedností pro ekologickou transformaci.

V rámci tématu "Energetický přechod" se EUI zaměřuje na podporu testování přenositelných a škálovatelných inovativních řešení v reálném prostředí pro ekonomicky životaschopné, inteligentnější a integrovanější místní energetické sítě s nulovými emisemi uhlíku a řízené poptávkou a zároveň na posílení postavení občanů a zúčastněných stran s cílem urychlit přechod.

Téma „Energetická transformace“ přispívá k řadě politik a iniciativ EU a je s nimi vzájemně propojeno. Patří k nim Zelená dohoda EU, plán REPowerEU, Strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu, Evropský strategický plán pro energetické technologie, Akční plán EU pro nulové znečištění, iniciativa Nový evropský Bauhaus, strategie Renovační vlna, Iniciativa pro dostupné bydlení, Nový rámec EU pro městskou mobilitu, mise EU Klimaticky neutrální a inteligentní města a Adaptace na změny klimatu, evropské partnerství pro přechod měst Horizon Evropa, Pakt starostů a primátorů EU pro klima a energii a výzva Inteligentní města.

⁵ Průzkum prognóz na rok 2023 (KOM(2023)376 ze dne 6. 7. 2023).

⁶ [#EURegioDataStories – Exploring investments 2021-2027](#)

Vychází také z výsledků Městské agendy pro EU v rámci tematického partnerství EU „Energetická transformace“ a z opatření vypracovaných pro lepší regulaci, financování a znalosti v této oblasti⁷.

Evropská komise usiluje o dosažení vyváženého portfolia projektů, které splňují nejvyšší standardy kvality a zároveň odrážejí geografickou, prostorovou a demografickou rozmanitost evropských měst. Očekává se, že návrhy projektů budou vysoce experimentální, a proto není pravděpodobné, že nebudou financovány z tradičních nebo obvyklých hlavních zdrojů financování.

VÝZNAM A ÚLOHA MĚSTSKÝCH ORGÁNŮ

Pro dosažení klimatické neutrality jsou nejdůležitější opatření ve městech. Více než 75 % obyvatel EU žije v městských oblastech a očekává se, že do roku 2050 se toto číslo zvýší na téměř 85 %. V důsledku toho jsou města zodpovědná za většinu poptávky po energii v EU, která se nejčastěji vyrábí mimo jejich území, a mají nejvyšší podíl na emisích skleníkových plynů.

Města jako centra ekonomické aktivity, zapojení komunit a inovací mají zároveň dobré předpoklady k tomu, aby se ujala vedení při zavádění řešení, která transformaci na novou energetiku vyžaduje, a aby řídila partnerství s vědeckými odborníky na místě, zúčastněnými stranami z celého energetického spektra, podniky a občany, a tím iniciovala koordinovaná opatření a změny chování spotřebitelů.

Využitím své daňové a regulační moci na místní úrovni mohou města řídit vývoj v oblasti využívání půdy a územního plánování tak, aby se zvýšila energetická účinnost ve všech městských odvětvích od udržitelné dopravy (např. zóny bez aut, poplatky za dopravní zácpy) až po místní výrobu energie z obnovitelných zdrojů (např. zelené dluhopisy). Jsou také přímo zmocněny právními předpisy EU, jako je nedávno revidovaná směrnice o energetické náročnosti budov⁸ a směrnice o energetické účinnosti⁹, která předpokládá, že obce od 45 000 obyvatel výše budou vypracovávat místní plány chlazení a vytápění.

Města mohou také skutečně přispět jako místní poskytovatelé služeb při provozu, údržbě nebo strategickém rozhodování o investicích do majetku ve vlastnictví obce. Jako taková mají navrch v oblasti snižování emisí skleníkových plynů z vozového parku veřejné dopravy, nakládání s odpady a odpadními vodami, vytápění a chlazení obecních budov (včetně bytového fondu). Mohou zavádět nové postupy prostřednictvím ekologických a inovativních veřejných zakázek, energetických auditů nebo partnerství veřejného a soukromého sektoru.

Městské úřady mají dobré předpoklady k tomu, aby mobilizovaly příslušné místní průmyslové a hospodářské subjekty. Udržitelné energetické systémy musí být vyvinuty v odpovídajícím měřítku, aby sloužily více spotřebitelům a budovám na úrovni čtvrtí nebo obvodů. Důležitou roli při vytváření inteligentních integrovaných energetických systémů, které minimalizují poptávku po primární energii,

⁷ <https://www.urbanagenda.urban-initiative.eu/partnerships/energy-transition>

⁸ <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20240308IPR19003/energy-efficiency-of-buildings-meps-adopt-plans-to-decarbonise-the-sector>

⁹ Směrnice (EU) 2023/1791 ze dne 13. 9. 2023 o energetické účinnosti, kterou se mění nařízení (EU) 2023/955

hraje oblastní energetický management. Okresy představují vhodné měřítko pro inovace¹⁰ a pro zapojení občanů a převzetí přímé kontroly nad částmi energetického dodavatelského řetězce (místní trhy). Zejména malá a střední města by mohla těžit z méně omezených (centralizovaných) distribučních sítí energie než větší aglomerace, aby mohla vyniknout v takových inovativních a participativních přístupech.

Na druhou stranu přechod k decentralizovanějším a dynamičtějším energetickým systémům a technologiím vyžaduje, aby města a okolní obce stále častěji společně plánovaly, jak se bude vyvíjet poptávka po energii a jak bude v dané lokalitě v průběhu času uspokojována. Spojení sil pomáhá dosáhnout kritického množství potřebného pro určité typy investic, zajistit efektivnější využívání zdrojů a realizovat úspory z rozsahu, diverzifikovat zdroje dodávek a/nebo se lépe začlenit do větších energetických sítí. Práce přesahující administrativní hranice a působení na úrovni funkčních městských oblastí má rovněž velký význam pro financování a dosažení čistší mobility v dojížděkové zóně a ve vzájemném působení měst a venkova.

Kromě toho si městské úřady musí zvyknout na marketingovější přístup, aby byly schopny předložit solidní energetické plány a projekty širokého spektru zúčastněných stran, včetně občanů, místních podniků, výzkumných pracovníků, bank a soukromých investorů. Inovativní systémy financování, vzorec pro přilákání soukromého financování budou klíčovými aspekty pro posílení opakovatelnosti a potenciálu pro rozšiřování investic. Iniciativy, jako je nástroj EU pro města¹¹ nebo tržiště pro inteligentní města Smart Cities Marketplace¹², poskytují konkrétní praktickou podporu a radí, jak by se města měla organizovat, aby to respektovala.

S ohledem na výše uvedené by návrhy projektů na téma „Energetická transformace“ neměly být vypracovávány izolovaně od střednědobých až dlouhodobých opatření zaměřených na komplexní řešení socioekonomických a environmentálních výzev energetického přechodu a očekává se, že budou začleněny do stávajících strategických a systematických přístupů k ekologizaci a/nebo klimatické neutralitě a odolnosti města. Mezi takové přístupy¹³ mohou patřit například strategie udržitelného rozvoje měst v rámci politiky soudržnosti¹⁴, akční plány pro udržitelnou energii a klima (SECAP) vypracované v rámci Paktu starostů a primátorů EU pro klima a energetiku¹⁵, plány udržitelné městské mobility (SUMP), místní zelené dohody v rámci výzvy „Inteligentní město“¹⁶ nebo klimatické městské smlouvy připravené městy zapojenými do mise EU o klimaticky neutrálních a inteligentních městech

¹⁰ Viz integrovaný přístup k okresům s pozitivní energií jako součást revize strategického energetického plánu EU (KOM 634 v konečném znění z 20. 10. 2023).

¹¹ <https://www.eucityfacility.eu/home.html>

¹² <https://smart-cities-marketplace.ec.europa.eu>

¹³ Seznam strategických/systémových přístupů je příkladný.

¹⁴ Článek 11 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1058 ze dne 24. června 2021 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudržnosti.

¹⁵ <https://eu-mayors.ec.europa.eu/en/home>

¹⁶ <https://www.intelligentcitieschallenge.eu/local-green-deals>

nebo k ní přistoupivšími¹⁷. Takové začlenění do příslušných městských strategií a plánů bude mít váhu ve strategickém hodnocení návrhů projektů¹⁸.

PODNĚTY PRO MĚSTSKÉ ÚŘADY

Aniž bychom chtěli předepisovat očekávané odpovědi, které se mohou v jednotlivých městech vzhledem k jejich velikosti, vnitřním charakteristikám a problémům výrazně lišit, vyzýváme žadatele, aby při přípravě svých návrhů projektů zvážili níže uvedená témata a otázky. Testování opatření spojených s více než jedním z těchto témat a problémů, a to integrovaným způsobem, je rovněž možné a pro téma této výzvy velmi doporučené.

- **Minimalizace energetické náročnosti** ve městech prostřednictvím:
 - modernizace veřejných budov a bytového sektoru a další energetická opatření, která podporují realitní společnosti, podniky a/nebo jednotlivce k takovýmto investicím, se zvláštním zaměřením na znevýhodněné čtvrti a/nebo zranitelné domácnosti, s cílem řešit energetickou chudobu a náklady spojené s urychlenou transformací přechodem na novou energetiku.
 - dekarbonizace městské hromadné dopravy jako alternativy k osobním automobilům s využitím kombinovaného potenciálu elektrifikace (zejména z obnovitelných zdrojů energie), konektivity, automatizace nebo inteligentních vozových parků, řízení silničního provozu a energie. Mohla by být rovněž prozkoumána nová řešení v oblasti mikromobility a Mobility jako služby (MaaS), nové technologie a logistické uzly zaměřené na urychlení přechodu na čistší a cenově dostupnější způsoby mobility (chůze, jízda na kole) s dalšími přínosy z hlediska zdraví, dopravních zácp, nehod, hluku a rostoucí chudoby z hlediska dopravy ve městech, stejně jako koordinovaná dekarbonizační opatření a pobídky na úrovni funkčních městských oblastí, které by umožnily dojíždějícím z míst mimo správní hranice města přispět k přechodu na čistší způsoby mobility a mít z něj prospěch.
- **Diverzifikace místních zdrojů energie** maximalizací endogenního potenciálu pro výrobu a využití obnovitelné energie (vítr, voda, oceán, slunce, geotermální energie, biomasa) nebo místních druhotných zdrojů energie, včetně využití rozmanitých odpadů a/nebo druhotných zdrojů tepla dostupných ve městě a jeho okolí, odstranění překážek oběhového hospodářství a účinného využívání zdrojů.
- **Zavádění inteligentních a integrovaných místních energetických systémů** podporou inovativních přístupů ke skladování a dodávkám energie s cílem snížit závislost na vnějších zdrojích a/nebo zvýšením interakce mezi budovami a systémy přepravy energií prostřednictvím inteligentních

¹⁷ [Klimaticky neutrální a inteligentní města - Evropská komise \(europa.eu\)](#)

¹⁸ Další podrobnosti o výběrovém řízení naleznete v oddíle 3.2 Pokynů EUI-IA pro žadatele.

(energetických nebo tepelných) sítí nebo dalším testováním a rozšiřováním modelu čtvrtí s pozitivní energií (PED)¹⁹.

- **Maximalizace zapojení více zainteresovaných stran a občanů** prostřednictvím rozvoje pobídek a/nebo inovativních podpůrných programů a/nebo obchodních modelů pro rozvoj energetických komunit²⁰ a jakýchkoli dalších vzorců tohoto druhu, které umožní různým zákazníkům stát se energetickými „prosumery“, tj. spotřebiteli i výrobci energie na místním trhu. V úvahu by mohla přicházet i digitální řešení (chytré aplikace, sdílení dat), která by urychlila spoluúčast a změny chování.
- **Podpora pracovních míst a dovedností v souvislosti s přechodem na energetiku** prostřednictvím identifikace a řešení stávajících nedostatků na místních trzích práce, pokud jde o kvalifikované pracovníky pro odvětví čisté dopravy a energetiky, a/nebo zkoumání potenciálu pro nové udržitelné produkty, inovativní pracovní místa a zdokonalené znalosti a dovednosti, které může přechod umožnit. V úvahu by mohly být vzaty zejména sociální inovace vedoucí k zaměstnatelnosti nejzranitelnějších osob a/nebo k rozkvětu blízkých služeb, začínající podniky (včetně mikropodniků) založené na opravách, opětovném použití a/nebo komercializaci vysoce kvalitní recyklace výrobků.

CÍLE POLITIKY SOUDRŽNOSTI

- Specifický cíl 2.1 pro ekologičtější Evropu prostřednictvím „*podpory energetické účinnosti a snižování emisí skleníkových plynů*“,
- Specifický cíl 2.2 pro ekologičtější Evropu prostřednictvím „*podpory energie z obnovitelných zdrojů v souladu se směrnicí (EU) 2018/2001, včetně kritérií udržitelnosti v ní stanovených*“,
- Specifický cíl 2.3 pro ekologičtější Evropu prostřednictvím „*rozvoje inteligentních energetických systémů, sítí a skladování mimo transevropskou energetickou síť (TEN-E)*“,
- Specifický cíl 2.6 pro ekologičtější Evropu prostřednictvím „*podpory přechodu na oběhové hospodářství účinně využívající zdroje*“,
- Specifický cíl 2.8 pro ekologičtější Evropu prostřednictvím „*podpory udržitelné multimodální městské mobility jako součásti přechodu na čisté bezuhlíkové hospodářství*“,

¹⁹ Podle definice vypracované v rámci programu JPI Urban Europe „*Pozitivní energetické čtvrti a sousedství pro udržitelný rozvoj měst*“: „*Pozitivní energetické čtvrti jsou energeticky účinné a energeticky flexibilní městské oblasti nebo skupiny propojených budov, které produkují čisté nulové emise skleníkových plynů a aktivně řídí roční místní nebo regionální přebytek výroby obnovitelné energie. Vyžadují integraci různých systémů a infrastruktur a interakci mezi budovami, uživateli a regionálními energetickými systémy, systémy mobility a informačními a komunikačními technologiemi, přičemž zajišťují dodávky energie a dobrý život pro všechny v souladu se sociální, ekonomickou a environmentální udržitelností*“.

²⁰ Prostřednictvím [balíčku Čistá energie pro všechny Evropany](https://energy.ec.europa.eu/topics/markets-and-consumers/energy-communities_en), přijatého v roce 2019, zavedla EU do svých právních předpisů koncept energetických komunit, zejména jako občanské energetické komunity a [komunity pro energii z obnovitelných zdrojů](https://energy.ec.europa.eu/topics/markets-and-consumers/energy-communities_en).

- Specifický cíl 5.1 Evropa blíže občanům „podporou integrovaného a inkluzivního sociálního, hospodářského a environmentálního rozvoje, kultury, přírodního dědictví, udržitelného cestovního ruchu a bezpečnosti v městských oblastech“.

UKAZATELE VÝSLEDKŮ A VÝSTUPŮ

Návrhy projektů budou posuzovány mimo jiné podle schopnosti dosáhnout věrohodných výsledků a podle správnosti metodiky měření těchto výsledků.

Zejména v souvislosti s tématem „Energetická transformace“ se městské orgány vyzývají, aby definovaly soubor ukazatelů, které integrovaným způsobem zachycují vzájemně související vedlejší přínosy (např. kvalita ovzduší, odolnost vůči klimatu, zaměstnanost, inkluzivita), které by jejich návrhy projektů mohly přinést.

Městské orgány se mohou ve svých žádostech odvolávat na kterýkoli z níže uvedených ukazatelů, pokud je to pro jejich projektové záměry relevantní. Seznam není normativní ani vyčerpávající. Zahrnuje ukazatele, které výslovně nekorelují s předmětem tématu energetické transformace, ale mohou být nápomocny při vyjadřování hmatatelných výsledků, a proto stojí za zvážení. Tyto ukazatele by měly být doplněny ukazateli relevantními pro konkrétní projekt.

Městské úřady si mohou definovat vlastní specifické ukazatele projektu a zároveň zohlednit ty, které jsou uvedeny v seznamu, aby co nejjasněji a nejpřesvědčivěji odrážely změny, kterých má jejich projekt potenciál dosáhnout.

Výstupní ukazatele

- Vytvořené nové produkty a služby (*měrná jednotka: nové produkty/služby*).
- Podpořená infrastruktura (nová, rekonstruovaná, přestavěná nebo modernizovaná) (*měrná jednotka: podpořená infrastruktura*).
- Vytvořené a/nebo podpořené nové vybavení (*měrná jednotka: nové vybavení*).
- Podpořené osoby (vyškolené, rekvalifikované, doprovázené nebo podporované) (*měrná jednotka: osoby*).
- Podniky spolupracující s výzkumnými organizacemi (*měrná jednotka: podniky spolupracující s výzkumnými organizacemi*).
- Podpořené podniky (z toho: mikro, malé, střední, velké) (*měrná jednotka: podniky*).
- Obyvatelstvo, na které se vztahují projekty v rámci integrovaných opatření pro socioekonomické začlenění marginalizovaných komunit, domácností s nízkými příjmy a znevýhodněných skupin (*měrná jednotka: osoby*).
- Veřejné budovy se zlepšenou energetickou náročností (*měrná jednotka: metry čtvereční*).

- Obydlí se zlepšenou energetickou náročností (*měrná jednotka: obydlí*).
- Dodatečná výrobní kapacita pro obnovitelné zdroje energie (z toho např. elektřina, tepelná energie) (*měrná jednotka: MW*).
- Nově vybudovaná nebo vylepšená vedení sítě dálkového vytápění a chlazení (*měrná jednotka: km*).
- Podporované komunity využívající obnovitelné zdroje energie (*měrná jednotka: komunity využívající obnovitelné zdroje energie*).
- Řešení pro skladování elektřiny (*měrná jednotka: MWh*).
- Instalované systémy monitorování znečištění ovzduší (*jednotka měření: počet systémů*).²¹
- Digitální systémy řízení pro inteligentní energetické systémy (*měrná jednotka: systémové komponenty*).
- Zúčastněné strany zapojené do přípravy a spoluúčasti na realizaci projektu (*měrná jednotka: účast zúčastněných stran*).
- Občané zapojení do přípravy a spoluúčasti na realizaci projektu (*měrná jednotka: osoby*).

Ukazatele výsledků

- Pracovní místa vytvořená v podporovaných subjektech (*měrná jednotka: roční počet plných pracovních úvazků*).
- Uživatelé nových a modernizovaných digitálních služeb, produktů a procesů (*měrná jednotka: uživatelé/rok*).
- Malé a střední podniky zavádějící inovace produktů nebo procesů, marketingové nebo organizační inovace (*měrná jednotka: podniky*).
- Ochranné známky a průmyslové vzory (*měrná jednotka: ochranné známky a průmyslové vzory*).
- Snížení roční konečné spotřeby energie (*měrná jednotka: procento snížení ve srovnání s předchozím rokem*).
- Celková vyrobená energie z obnovitelných zdrojů (z toho např. elektřina, tepelná energie) (*měrná jednotka: MWh/rok*).
- Odhadované emise skleníkových plynů (*měrná jednotka: tuny CO₂ekv/rok*).

²¹ Měřicí stanice splňují požadavky na kvalitu stanovené v právních předpisech EU o čistotě ovzduší, konkrétně 2008/50 a 2004/107, a jsou řádně hlášeny Evropské agentuře pro životní prostředí v souladu s rozhodnutím 2011/850.

- Zlepšení kvality ovzduší (*jednotka měření: koncentrace jemných prachových částic (PM2,5)*).
- Uživatelé připojeni k inteligentním energetickým systémům (*měrná jednotka: koncoví uživatelé/rok*)
- Roční počet uživatelů nové nebo modernizované veřejné dopravy (*měrná jednotka: koneční uživatelé/rok*).
- Zvýšení počtu obyvatel využívajících možnosti aktivní mobility (*měrná jednotka: procento místních obyvatel*).
- Úroveň účasti dosažená při zapojení místních komunit (informování, konzultace, spoluvytváření, spolurozhodování) (*měrná jednotka: procento zapojených místních obyvatel*).

3.2 TECHNOLOGIE VE MĚSTECH

CELKOVÁ DEFINICE A KONTEXT TÉMATU „TECHNOLOGIE VE MĚSTECH“.

Jednou ze šesti priorit Evropské komise²² je zajistit, aby digitální technologie sloužily udržitelnému růstu, zlepšovaly kvalitu života a zajistily Evropě vedoucí postavení v globální ekonomice. Nové technologie mohou být důležitým spojencem při rozvoji inkluzivních, bezpečnějších, odolnějších a udržitelných měst.

Inovace, a zejména nová vlna hlubokých technologických inovací, jsou odpovědí EU na globální závazek snížit emise skleníkových plynů, více digitalizovat naše ekonomiky a zajistit potravinovou, energetickou a surovinovou bezpečnost Evropy. Nový evropský program inovací²³ stanoví opatření k mobilizaci měst a regionů prostřednictvím „regionálních inovačních údolí“ s cílem urychlit zavádění hlubokých technologických inovací.

EU usiluje o udržitelnou vizi digitální společnosti zaměřenou na člověka, která má posílit postavení občanů a podniků. V rámci programu Digitální Evropa²⁴ 2030 jsou podporovány projekty pro více zemí s cílem posílit evropské digitální kapacity a schopnosti soustředěné kolem čtyř tematických cílů: digitální dovednosti, digitální infrastruktura, digitální transformace podniků a digitalizace veřejných služeb.

Abychom pomohli vybudovat odolnou Evropu digitální dekády²⁵, měli by mít orgány veřejné správy, občané a podniky možnost využívat výhod umělé inteligence a zároveň se cítit bezpečně a chráněni. Cílem evropské strategie v oblasti umělé inteligence je vytvořit z EU špičkové centrum pro umělou

²² [Priority 2019-2024 - Evropská komise \(europa.eu\)](#)

²³ [Nový evropský program inovací - Evropská komise \(europa.eu\)](#)

²⁴ [Program Digitální Evropa | Utváření digitální budoucnosti Evropy \(europa.eu\)](#)

²⁵ [Digitální desetiletí Evropy | Formování digitální budoucnosti Evropy \(europa.eu\)](#)

inteligenci a zajistit, aby se umělá inteligence zaměřovala na člověka a byla důvěryhodná. Takový cíl se promítá do evropského přístupu k excelenci a důvěře prostřednictvím konkrétních pravidel a opatření.

Internet věcí (IoT) nám spolu s umělou inteligencí umožňuje propojit fyzický a virtuální svět. Nabízí inovativní řešení a umožňuje nám vytvářet chytrá prostředí. Technologie internetu věcí stojí v čele digitální transformace světové ekonomiky. Data shromážděná ze senzorů IoT lze monitorovat a předávat zpět do centrálního systému, aby se spustila akce, získaly se poznatky nebo se reagovalo na jiný připojený objekt vzdálený stovky kilometrů.

Data jsou dalším zásadním zdrojem digitálního světa s velkým potenciálem pro hospodářský růst, konkurenceschopnost, inovace, tvorbu pracovních míst a společenský pokrok obecně. Vývoj aplikací založených na datech přinese veřejné správě, občanům a podnikům různé výhody: lepší tvorbu politik a veřejných služeb, lepší zdravotní péči, nové produkty a služby a zároveň sníží náklady na veřejné služby a zlepší jejich udržitelnost a efektivitu.

V této souvislosti přispívají fondy soudržnosti k rozvoji inkluzivní digitální společnosti, v níž občané, výzkumné organizace, podniky a orgány veřejné správy plně využívají příležitostí, které digitalizace nabízí. Efektivní elektronická veřejná správa na celostátní, regionální a místní úrovni zahrnuje vývoj nástrojů i přehodnocení organizace a procesů, aby bylo možné poskytovat veřejné služby efektivněji, snadněji, rychleji a s nižšími náklady. Zejména digitální a telekomunikační technologie lze využít k posílení tradičních sítí a služeb ve prospěch místních komunit prostřednictvím rozvoje projektů, jako jsou inteligentní města a vesnice.

Zvláštní pozornost věnuje politika soudržnosti řešení problémů v oblasti životního prostředí a klimatu, zejména přechodu na klimaticky neutrální hospodářství do roku 2050, využití potenciálu digitálních technologií pro účely inovací a podpoře rozvoje funkčních městských oblastí²⁶.

Politika soudržnosti již více než deset let přispívá k evropskému úsilí o využití digitálních technologií k dosažení cílů růstu a udržitelnosti. Na období 2021-2027 politika soudržnosti naplánovala investice do digitalizace ve výši více než 40 miliard EUR prostřednictvím programů na období 2021-2027 financovaných z EFRR, ESF+, Fondu soudržnosti, Interreg a Fondu spravedlivého přechodu.

V rámci tématu „Technologie ve městech“ se EUI zaměřuje na podporu testování inovativních řešení založených na nových technologiích v reálném prostředí pro lepší služby občanům a/nebo pro posílení kapacit místních orgánů nabízet tyto služby prostřednictvím experimentů, které by mohly být opakovány v širším měřítku s pomocí investic v rámci politiky soudržnosti.

Téma „Technologie ve městech“ přispívá k řadě politik a iniciativ EU, jako je Zelená dohoda EU, EU fit pro digitální věk, Mise EU pro klimaticky neutrální a inteligentní města, Strategie EU pro bezpečnostní unii, Strategie EU pro kybernetickou bezpečnost, Nová evropská iniciativa Bauhaus, Využití talentů v evropských regionech, Evropské inovační partnerství pro aktivní a zdravé stárnutí, a má s nimi vazby.

²⁶ Článek 11 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1058 ze dne 24. června 2021 o EFRR a o FS.

Vychází také z výsledků městské agendy pro tematické partnerství EU pro „přechod na digitální technologie“ a z opatření vypracovaných pro lepší regulaci, financování a znalosti v této oblasti²⁷.

Evropská komise usiluje o dosažení vyváženého portfolia projektů, které splňují nejvyšší standardy kvality a zároveň odrážejí geografickou, prostorovou a demografickou rozmanitost evropských měst. Očekává se, že návrhy projektů budou vysoce experimentální, a proto není pravděpodobné, že budou financovány z tradičních nebo obvyklých hlavních zdrojů financování.

VÝZNAM A ÚLOHA MĚSTSKÝCH ORGÁNŮ

Města jsou místem plurality, tvořivosti a solidarity. Kulturní a politické tradice jsou základem pro rozvoj měst, která odrážejí demokratická práva a hodnoty. Města jsou také laboratořemi pro nové formy řešení problémů a zkušebními prostory pro sociální inovace.

Města se potýkají s četnými a stále složitějšími problémy, ale zároveň mají k dispozici nové technologické nástroje, které jim umožňují lépe čelit. Technologie, data a informace hrají v životě občanů stále důležitější roli a mění dynamiku moci v naší společnosti. Města stojí v čele těchto technologických změn. Vzhledem ke svému specifickému ekosystému s vysokou hustotou obyvatelstva a infrastruktury představují města prvotřídní místa pro zavádění nových technologií a pro vytváření, shromažďování a sdílení dat s cílem optimalizovat přínosy nových technologií mnoha zúčastněnými stranami.

Potenciál nových technologií, které mohou městům pomoci zlepšit veřejné služby, lépe komunikovat s místními podniky a občany a pomoci jim zapojit se (aktivní a participativní demokracie), zvýšit produktivitu a řešit problémy udržitelnosti, je neomezený.

Vytvořením inovativních a inkluzivních městských komunit, které by testovaly a využívaly nové technologie pro lepší správu měst, by bylo možné v městském ekosystému vyvolat novou dynamiku, nástroje a procesy odpovídající specifickým potřebám města a/nebo spoluvytvářené v rámci místních a regionálních inovačních klastrů nebo digitálních center.

Nedávný vývoj levnějších senzorů spolu s rozšířením mobilního a vysokorychlostního internetu a miniaturizací výpočetní techniky otevřel cestu k nové technologické revoluci. Očekává se, že internet věcí (IoT), umělá inteligence (AI), globální polohový systém (GPS) s vysokým rozlišením, velká data, technologie Blockchain, virtuální a rozšířená realita (AR/VR), digitální dvojčata se zabudovanými základními prvky AI a AR/VR a nové stavební materiály a techniky změní základní prvky fungování měst a promění způsob, jakým naši občané žijí a komunikují v městských oblastech.

V tomto kontextu by se místní orgány měly zaměřit na hledání nových řešení zaměřených na občany a konkrétní lokality, která by řešila potřeby komunity a reagovala na místní ekonomické, sociální a environmentální výzvy a zároveň zajišťovala soukromí a bezpečnost údajů. Tyto technologie používané v městském kontextu budou muset hladce spolupracovat a být inkluzivní, aby z nich měli prospěch všichni občané.

²⁷ <https://www.urbanagenda.urban-initiative.eu/partnerships/digital-transition>

Otázky veřejné kontroly a vlastnictví místních dat shromážděných prostřednictvím nových technologií by měly být posouzeny pečlivě a transparentně, zejména v případech, kdy jsou služby externě poskytovány třetími stranami či třetím stranám, které by mohly tyto informace zneužít. Aplikace vytvořené ve prospěch komunity by měly být bezplatné, s otevřeným zdrojovým kódem a uživatelsky přívětivé. Technologie samy o sobě jsou neutrální - ale způsob, jakým jsou spravovány, určí skutečné dopady na život ve městě.

Návrhy projektů na téma „Technologie ve městech“ by proto neměly být zpracovávány odděleně od střednědobých až dlouhodobých cílů měst žadatelů, které jsou vyjádřeny například ve strategiích udržitelného rozvoje měst v rámci politiky soudržnosti²⁸ nebo v jiných strategických dokumentech na úrovni měst. Takové zakotvení v příslušných městských strategiích a plánech bude mít váhu ve strategickém hodnocení projektových návrhů²⁹.

PODNĚTY PRO MĚSTSKÉ ÚŘADY

Aniž bychom chtěli předepisovat očekávané odpovědi, které se mohou v jednotlivých městech vzhledem k jejich velikosti, vnitřním charakteristikám a problémům výrazně lišit, vyzýváme žadatele, aby při přípravě svých návrhů projektů zvážili níže uvedená témata a otázky. Testování opatření spojených s více než jedním z těchto témat a problémů, a to integrovaným způsobem, je rovněž možné a pro téma této výzvy velmi doporučené.

- **Zajištění lepších a přizpůsobených veřejných služeb** usnadněním přístupu ke kvalitním službám, snížením administrativní zátěže pro občany, vytvořením nových přizpůsobivých služeb, zlepšením správy veřejné infrastruktury, zvýšením transparentnosti a efektivity, zajištěním výměny informací s uživateli v reálném čase, snížením nákladů, transakčního času a chyb. Důraz je třeba klást na snižování nákladů, automatizaci, zrychlení a zjednodušení administrativních postupů. V zájmu boje proti digitální propasti musí být součástí všech navrhovaných změn podpora nejzranitelnějších skupin při přechodu na digitální technologie.
- **Konsolidace víceúrovňové a vícestranné správy, zajištění účinné participativní demokracie a stimulace inovací a konkurenceschopnosti** zvýšením počtu místních zúčastněných stran a občanů aktivně a strukturálně zapojených do strategického plánování a do rozhodovacího procesu, ale také posílením přístupů společného navrhování a spoluvytváření, například s cílem začlenit do městského plánování rovnost žen a mužů; rozvojem organizační, regulační a správní struktury, která poskytuje prostředí a podmínky pro podporu kultury inovací a usnadňuje partnerství mezi městy, univerzitami a místními podniky, aby se vytvořila/posílila dynamika inovací a inteligentní specializace. Digitální partnerství Smart Communities AR/VR by mohlo být rovněž využito k umožnění informovaných rozhodovacích procesů prostřednictvím pokročilých modelovacích technik a přirozených imerzivních rozhraní, která posilují postavení zúčastněných stran a občanů města (CitiVERSE).

²⁸ Článek 11 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1058 ze dne 24. června 2021 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudržnosti.

²⁹ Další podrobnosti o výběrovém řízení naleznete v oddíle 3.2 Pokynů EUI-IA pro žadatele.

- **Zvládnutí digitální transformace, sběru a sdílení místních dat při zajištění nejvyšších standardů ochrany osobních údajů** prostřednictvím zkoumání, jak mohou města sbírat, využívat, uchovávat a sdílet data na nižší než městské úrovni s větší granularitou, aby usnadnila a zlepšila poskytování služeb svým občanům, pomohla při rozhodovacím procesu založeném na správě dat, přispěla k místnímu hospodářskému rozvoji a inovacím, ke zvyšování kvalifikace a k rekvalifikaci nejzranitelnějších skupin obyvatelstva, k podpoře vytváření pracovních míst a nových podniků a k přilákání a udržení talentů.
- **Zdokonalení územního plánování a využití pozemků a průmyslového plánování** s využitím technologií ve strategickém a územním plánování pro zajištění harmonického a optimálního rozvoje měst a příměstských oblastí. Města musí najít inovativní způsoby využití nových technologií k optimalizaci rovnováhy mezi potřebami různých způsobů využití území, jako je bydlení, prostorová aktivace průmyslových zón, sanace a přestavba brownfieldů, veřejný prostor, sociální služby.
- **Zajištění lepších služeb, digitální a fyzické přístupnosti a začlenění osob se zdravotním postižením a starších obyvatel** zvýšením aktivní účasti v systému správy města, shromažďováním a analýzou konkrétních údajů o místních specifických potřebách a zkušenostech s cílem vytvořit/upravit místní politiku, přidělit zdroje, zlepšit služby a vytvořit přizpůsobené inteligentní ulice a/nebo infrastrukturní vybavení/nábytek v zájmu rovného přístupu do městských prostor, veřejné dopravy a/nebo budov; vývojem bezplatných a otevřených mobilních aplikací, které jsou uživatelsky přívětivé a přizpůsobené různým zdravotním postižením (např. čtečky obrazovky, hlasové příkazy, velká písmena). Navrhované projekty by měly podporovat integraci osob se zdravotním postižením a politiku aktivního stárnutí se zvláštním zřetelem na opatření pro začlenění na trhu práce, celoživotní vzdělávání a udržení talentů.
- **Bezpečná, zabezpečená a odolná města** prostřednictvím nového uspořádání městských prostor, aby byli občané méně vystaveni změnám klimatu a dalším hrozbám na základě posouzení zranitelnosti a scénářů, navrhováním nových inovativních služeb, infrastruktury a vybavení, které přispějí také k odolnosti kritických infrastruktur a veřejných prostor, vypracováním a používáním plánů a postupů prevence a krizového řízení, doprovázených specializovanými školeními pro místní odborníky a zvyšováním povědomí občanů; posílením kapacit místních správních orgánů ve spolupráci s občany a zúčastněnými stranami v boji proti organizovanému (kybernetickému) zločinu.

Mezi různými oblastmi, které je třeba prozkoumat, aby se města EU stala bezpečnějšími a odolnějšími, by žadatelé mohli zvážit:

- **Posílení prevence a zmírňování přírodních a člověkem způsobených katastrof** (průmyslová rizika, extrémní počasí, požáry, zemětřesení, rizika pro veřejné zdraví, bezpečnostní hrozby) v městských oblastech prostřednictvím integrace technologií do prediktivních a preventivních politik, plánů a projektů, které se používají jako nové způsoby vytváření různých scénářů, předvídání environmentálních a klimatických výzev a ekonomických rizik, jakož i souvisejících sociálních transformací a zdravotních problémů.

- **Zajištění potravinové bezpečnosti v městských a funkčních oblastech:** vzhledem k rostoucím dopadům změn klimatu a v souvislosti s krizí biologické rozmanitosti hrají města klíčovou roli při utváření „potravinového prostředí“. Nové technologie by mohly být v městských oblastech využívány způsobem, který může vytvořit inovativní, inkluzivní a integrované způsoby propojení s místními zemědělci s cílem vytvořit funkční oblasti pro udržitelné a odolné potravinové systémy.
- **Kybernetická bezpečnost:** zahrnutím strategického předvídání a proaktivních procesů řízení rizik kybernetické bezpečnosti do svých plánů a návrhů integrace nových technologií do svých infrastrukturních systémů; proaktivním řízením rizik dodavatelského řetězce ICT u všech nových technologií používaných v infrastruktuře a/nebo službách měst. Zajištění kybernetické bezpečnosti ve městech při aktivním zapojení občanů vyžaduje mnohostranný přístup s náležitým zohledněním vzdělávání a zvyšování povědomí se zaměřením na nejzranitelnější veřejnost.

CÍLE POLITIKY SOUDRŽNOSTI

- Specifický cíl 1.1 pro konkurenceschopnější a inteligentnější Evropu prostřednictvím „rozvoje a posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění vyspělých technologií“.
- Specifický cíl 1.2 pro konkurenceschopnější a inteligentnější Evropu prostřednictvím „využití výhod digitalizace pro občany, podniky, výzkumné organizace a veřejné orgány“.
- Specifický cíl 1.4 pro konkurenceschopnější a inteligentnější Evropu prostřednictvím „rozvoje dovedností pro inteligentní specializaci, průmyslový přechod a podnikání“.
- Specifický cíl 1.5 pro konkurenceschopnější a inteligentnější Evropu prostřednictvím „posílení digitální konektivity“.
- Specifický cíl 2.4 pro ekologičtější Evropu prostřednictvím „podpory přizpůsobování se změnám klimatu a prevence a odolnosti vůči rizikům katastrof s přihlédnutím k ekosystémovým přístupům“.
- Specifický cíl 4.1 pro sociálněji a inkluzivnější Evropu prostřednictvím „zvýšení efektivity a inkluzivity trhů práce a přístupu ke kvalitnímu zaměstnání prostřednictvím rozvoje sociální infrastruktury a podpory sociální ekonomiky“.
- Specifický cíl 4.2 pro sociálněji a inkluzivnější Evropu „zlepšením rovného přístupu k inkluzivním a kvalitním službám v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a celoživotního učení prostřednictvím rozvoje dostupné infrastruktury, včetně podpory odolnosti distančního a on-line vzdělávání a odborné přípravy“.
- Specifický cíl 4.3 pro sociálněji a inkluzivnější Evropu „podporou socioekonomického začlenění marginalizovaných komunit, domácností s nízkými příjmy a znevýhodněných skupin, včetně osob se zvláštními potřebami, prostřednictvím integrovaných opatření, včetně bydlení a sociálních služeb“.

- Specifický cíl 5.1 pro Evropu blíže občanům „*podporou integrovaného a inkluzivního sociálního, hospodářského a environmentálního rozvoje, kultury, přírodního dědictví, udržitelného cestovního ruchu a bezpečnosti v městských oblastech*“.

UKAZATELE VÝSLEDKŮ A VÝSTUPŮ

Návrhy projektů budou posuzovány mimo jiné podle schopnosti dosáhnout věrohodných výsledků a podle správnosti metodiky měření těchto výsledků.

Zejména v souvislosti s tématem „Technologie ve městech“ se městské orgány vyzývají, aby definovaly soubor ukazatelů, které integrovaným způsobem zachycují vzájemně související vedlejší přínosy (např. podpořené podniky, zapojení občanů, pracovní místa a pracovní sílu, vyškolené místní subjekty nebo občany atd.), které by jejich návrhy projektů vytvořily.

Městské orgány se mohou ve svých žádostech odvolávat na kterýkoli z níže uvedených ukazatelů, pokud je to pro jejich projektové záměry relevantní. Seznam není normativní ani vyčerpávající. Zahrnuje ukazatele, které s předmětem tématu výslovně nekorelují, ale mohou pomoci vyjádřit hmatatelné výsledky, a proto stojí za zvážení. Tyto ukazatele by měly být doplněny ukazateli relevantními pro konkrétní projekt.

Městské úřady si mohou definovat vlastní specifické ukazatele projektu a zároveň zohlednit ty, které jsou uvedeny v seznamu, aby co nejjasněji a nejpřesvědčivěji odrážely změny, kterých má jejich projekt potenciál dosáhnout.

Výstupní ukazatele

- Občané zapojení do přípravy a spoluúčasti na realizaci projektu (*měrná jednotka: osoby*).
- Podniky spolupracující s výzkumnými organizacemi (*měrná jednotka: podniky spolupracující s výzkumnými organizacemi*).
- Podpořené podniky (z toho: mikro, malé, střední, velké) (*měrná jednotka: podniky*).
- Podpořené nové podniky (*měrná jednotka: nové podniky*).
- Vytvořené a/nebo podpořené nové vybavení (*měrná jednotka: nové vybavení*).
- Vytvořené nové produkty a služby (*měrná jednotka: nové produkty/služby*).
- Podpořené osoby (vyškolené, rekvalifikované, doprovázené nebo podporované) (*měrná jednotka: osoby*).
- Obyvatelstvo, na které se vztahují projekty v rámci integrovaných opatření pro socioekonomické začlenění marginalizovaných komunit, domácností s nízkými příjmy a znevýhodněných skupin (*měrná jednotka: osoby*).

- Zúčastněné strany zapojené do přípravy a spoluúčasti na realizaci projektu (*měrná jednotka: účast zúčastněných stran*).
- Hodnota digitálních služeb, produktů a procesů vyvinutých pro podniky (*měrná jednotka: euro*).
- Investice do nových nebo modernizovaných systémů monitorování katastrof, připravenosti, varování a reakce na přírodní katastrofy (*měrná jednotka: euro*).
- Investice do nových nebo modernizovaných systémů monitorování katastrof, připravenosti, varování a reakce na přírodní rizika nesouvisející s klimatem a rizika související s lidskou činností (*měrná jednotka: euro*).

Ukazatele výsledků

- Podporovaná učňovská místa v malých a středních podnicích (*měrná jednotka: osoby*).
- Pracovní místa vytvořená v podporovaných subjektech (*měrná jednotka: roční počet plných pracovních úvazků*).
- Úroveň účasti dosažená při zapojení místních komunit - informování, konzultace, spoluvytváření, spolurozhodování (*měrná jednotka: procento zapojených místních obyvatel*).
- Malé a střední podniky zavádějící inovace produktů nebo procesů, marketingové nebo organizační inovace (*měrná jednotka: podniky*);
- Ochranné známky a průmyslové vzory (*měrná jednotka: ochranné známky a průmyslové vzory*).
- Zaměstnanci malých a středních podniků, kteří absolvují školení zaměřené na dovednosti pro inteligentní specializaci, transformaci průmyslu a podnikání (podle typu dovedností: technické, manažerské, podnikatelské, ekologické, jiné) (*měrná jednotka: účastníci*).
- Uživatelé nových a modernizovaných digitálních služeb, produktů a procesů (*měrná jednotka: uživatelé/rok*).
- Počet obyvatel, kteří mají prospěch z protipovodňových opatření (*měrná jednotka: procento chráněného místního obyvatelstva*).
- Obyvatelstvo, které má prospěch z opatření na ochranu před požáry (*měrná jednotka: procento chráněného místního obyvatelstva*).
- Obyvatelstvo využívající opatření na ochranu před přírodními katastrofami souvisejícími s klimatem (kromě povodní a lesních požárů) (*měrná jednotka: procento chráněného místního obyvatelstva*).
- Obyvatelstvo využívající ochranná opatření proti přírodním rizikům nesouvisejícím s klimatem a rizikům souvisejícím s lidskou činností (*měrná jednotka: procento chráněného místního obyvatelstva*).

- Roční počet uživatelů nových nebo modernizovaných zařízení služeb zaměstnanosti (*měrná jednotka: uživatelé/rok*).
- Roční počet uživatelů nových nebo modernizovaných služeb elektronické zdravotní péče (*měrná jednotka: uživatelé/rok*).
- Roční počet uživatelů nových nebo modernizovaných zařízení zdravotní a/nebo sociálních péče (*měrná jednotka: uživatelé/rok*).

4. PROJEKTOVÉ FÁZE

Trvání projektu EUI-IA zahrnuje 4 fáze (podrobnosti viz Pokyny EUI-IA):

- Příprava projektu** (hrazená paušální částkou) zahrnuje všechny činnosti související s vypracováním projektové žádosti a končí schválením projektu k financování orgány EUI.
- Fáze zahájení projektu** (hrazená paušální částkou) trvá 6 měsíců a začíná po oficiálním schválení projektu. Je oddělena od realizační fáze, probíhá před oficiálním zahájením realizace projektu a je věnována výhradně kontrole připravenosti projektu (včetně auditu ex-ante) a také činnostem v rámci řízení projektu, jejichž cílem je vytvořit podmínky pro hladké zahájení a realizaci projektových aktivit.
- Fáze **realizace projektu** trvá 3,5 roku. Začíná po úspěšném ukončení fáze zahájení projektu a trvá do schváleného data ukončení realizace projektu.

Vezměte prosím na vědomí, že existují určité rozdíly, pokud jde o délku pracovních balíčků projektu prováděných ve fázi realizace:

- **"Horizontální" pracovní balíčky: Řízení projektu, monitorování a hodnocení, komunikace a využívání výsledků trvají po celou dobu realizační fáze (3,5 roku).** Očekává se, že během posledních 6 měsíců realizační fáze (po pilotním ověření inovativního řešení, tj. dokončení realizace tematických pracovních balíčků) budou "horizontální" pracovní balíčky zaměřeny na: shrnutí a vyhodnocení projektových činností; přípravu závěrů projektu; další komunikaci, šíření a využívání výsledků projektu a získaných poznatků; přípravu dalších fází projektu na základě úvah o možnostech pokračování a rozšíření testovaných řešení, která se osvědčila, po skončení financování z EUI-IA; adaptaci testovaného inovativního řešení ve městech transferových partnerů a jeho další replikaci v celé Evropě; a také na závěrečné zprávy.
- **Tematické pracovní balíčky mohou trvat maximálně 3 roky a měly by skončit 6 měsíců před datem ukončení fáze realizace,** aby umožnily řádné vyhodnocení realizace projektu a testovaného inovativního řešení s ohledem na dosažení cílů a očekávaných výsledků,

podpořily činnosti v oblasti přenosu a dále využily dosažené výsledky projektu, jak je uvedeno výše. Hodnocení plnění projektu a testovaného inovativního řešení je zásadní pro další rozšíření výsledků projektu v příslušné městské oblasti a jeho replikovatelnost v dalších městech v Evropě, proto by mělo být období 6 měsíců po ukončení testu věnováno hodnotícím činnostem.

- **Pracovní balíček Transfer začíná nejpozději 12 měsíců po datu zahájení projektu a trvá do konce fáze realizace.** O zahájení tohoto pracovního balíčku by měl rozhodnout orgán MUA a transferoví partneři po analýze nejvhodnějšího a nejméně výhodného okamžiku pro zahájení spolupráce. Měl by transferovým partnerům umožnit zapojení v nejvhodnějším okamžiku během počátečních fází realizace projektu, a to s ohledem na zájem transferového partnera zapojit se v rané fázi a zároveň s ohledem na potřebu orgánu MUA zajistit řádné zahájení realizace projektu.
- iv. Fáze **administrativního uzavření** (hrazená paušální částkou) trvá 3 měsíce a týká se všech administrativních činností, které probíhají po fázi realizace s cílem uzavřít projekt a získat potvrzení zpráv o činnosti a finančních výkazů. Vezměte prosím na vědomí, že se očekává, že během této fáze se bude zástupce (zástupci) projektu EUI-IA stále moci zapojit do činností zaměřených na využívání a šíření výsledků, které zahájí Stálý sekretariát.

5. ZÁSADY FINANCOVÁNÍ

Zásada celkových nákladů

EUI-IA se řídí zásadou celkových nákladů. To znamená, že **ačkoli projekt obdrží spolufinancování z EFRR až do výše 80% způsobilých nákladů, každý partner (Hlavní a Přidružené městské orgány, Realizační partneři a Transferoví partneři), který obdrží prostředky z EFRR, musí zajistit veřejný či soukromý příspěvek ve výši alespoň 20% na doplnění svého rozpočtu buď z vlastních nebo jiných zdrojů** (nikoli však z jiného zdroje financování EU). Příspěvek partnerů může mít podobu peněžní a/nebo věcnou.

Platby z EFRR

Režim plateb EUI-IA je založen především na zásadě zálohových plateb z EFRR a následně na proplacení skutečně vynaložených nákladů:

- **První (zálohová) platba z EFRR**, která odpovídá 50% dotace z EFRR, je Hlavnímu městskému orgánu vyplacena do 90 dnů od úspěšného dokončení zahajovací fáze. Tato první zálohová platba zahrnuje rovněž dvě paušální částky za pracovní balíček Příprava projektu a za fázi zahájení. Tato celková paušální částka ve výši 100 000 EUR celkových způsobilých nákladů (což odpovídá 80 000 EUR z EFRR) se skládá z paušální částky 25 000 EUR (odpovídá 20 000 EUR z

EFRR) na přípravu projektu a z paušální částky 75 000 EUR (odpovídá 60 000 EUR z EFRR) na fázi zahájení.

- **Druhá (zálohová) platba ERDF**, která odpovídá 30% dotace z ERDF, je Hlavnímu městskému orgánu vyplacena po předložení a schválení finanční žádosti 1, která zahrnuje výdaje projektu potvrzené kontrolou prvního stupně (FLC). Před potvrzením v rámci kontroly prvního stupně musí vykázané výdaje dosáhnout alespoň 35% celkového rozpočtu projektu. V případě, že výdaje projektu potvrzené kontrolou prvního stupně nedosahují 35% celkových způsobilých výdajů, je druhá zálohová platba z ERDF vyplacena v poměrné výši.
- **Třetí platba z EFRR** odpovídající maximálně 20% dotace z EFRR je Hlavnímu městskému orgánu vyplacena po schválení (závěrečné) 4. výroční zprávy o pokroku, schválení Závěrečné kvalitativní zprávy a validaci projektových výdajů ve Finanční žádosti 2 v rámci kontroly prvního stupně. Závěrečná Výroční zpráva o pokroku musí být předložena nejpozději 1 měsíc po ukončení fáze realizace a (závěrečná) Finanční žádost 2 musí být předložena spolu se Závěrečnou kvalitativní zprávou na konci fáze administrativního uzavření. V případě, že výdaje projektu potvrzené v rámci kontroly prvního stupně nedosáhnou 100% celkových způsobilých nákladů projektu, je třetí platba z EFRR vyplacena v poměrné výši. Je důležité poznamenat, že třetí platba již není založena na principu zálohové platby, ale na principu úhrady vzniklých a uhrazených nákladů. Projektoví partneři proto musí své výdaje v poslední fázi realizace projektu předfinancovat (výdaje, které nepokryly obdržené zálohové platby ve výši 80%). Třetí platba zahrnuje také paušální částku ve výši 20 000 EUR z celkových způsobilých nákladů (což odpovídá 16 000 EUR z EFRR), která pokrývá fázi administrativního uzavření projektu.

6. TVORBA A VÝVOJ PROJEKTŮ

6.1 PARTNERSTVÍ

Jak je uvedeno v oddíle 2 "Způsobilé orgány – kdo může podat žádost", žádost v rámci výzvy k předkládání návrhů EUI-IA mohou podat pouze způsobilé městské orgány. V rámci EUI-IA se očekává, že Hlavní městský orgán bude přímo zapojen do testování a bude hrát strategickou vedoucí úlohu při rozvoji projektu EUI-IA, aby zajistil jeho technickou, vědeckou a finanční životaschopnost, a to prostřednictvím založení silného projektového partnerství, kterému bude předsedat.

Projektové partnerství zahrnuje:

- **Realizační partneři** – klíčové instituce a organizace schopné přispět k realizaci projektu, které se aktivně podílejí na realizaci a financování projektových aktivit poskytnutím finančního příspěvku na projekt (v části rozpočtu zajišťované projektovým partnerem, tj. v rámci míry spolufinancování);

- **Transferoví partneři** – města, která mají zájem odnést si poznatky z testování a replikovat tato inovativní řešení, sledovat realizaci projektu a poskytnout Hlavnímu městskému orgánu pohled z vnějšku, pokud jde o přenositelnost a replikovatelnost testovaného inovativního řešení;
- (případně) **Přidružený(é) městský(é) orgán(y)**.

Všichni projektoví partneři (Hlavní nebo Přidružené městské orgány, Realizační partneři a Transferoví partneři), kteří jsou příjemci prostředků z EFRR, musí zajistit vlastní příspěvek.

Všichni partneři musí mít sídlo v Evropské unii (Je možné zapojit Realizační partnery z různých zemí, pokud mají sídlo v členských státech EU a pokud existuje jasné odůvodnění z hlediska přidané hodnoty projektu). Od všech zúčastněných partnerů se rovněž očekává, že svou spolupráci formalizují podpisem Dohody o partnerství.

Hlavní městský orgán

V projektech by měla jasně určena odpovědnost městského orgánu, který je aktivně zapojen do provádění činností a do místního partnerství. EUI-IA se soustředí na Hlavní městský orgán, který je odpovědný za celkovou realizaci a řízení celého projektu. Hlavní městský orgán nese veškerou finanční a právní odpovědnost vůči pověřenému subjektu. Ostatní projektoví partneři nesou vůči Hlavnímu městskému úřadu vlastní odpovědnost. Povinnosti v rámci partnerství zastoupeného Hlavním městským orgánem jsou popsány ve Smlouvě o poskytnutí dotace mezi Hlavním městským orgánem a pověřeným subjektem a v Dohodě o partnerství, kterou podepíší všichni zúčastnění partneři po schválení projektu (a Realizační partneři po dokončení jejich výběru). Hlavní městský orgán by měl zajistit zapojení všech projektových partnerů do přípravy a realizace projektu.

Přidružené městské orgány

Jakékoli existující sdružení městských orgánů (celostátní/regionální sdružení městských orgánů, územní pakty nebo sdružení, rozvojové oblasti atd.) s právním statutem organizované aglomerace nebo bez něj, jakož i jednotlivé městské orgány, které nemají formalizovanou dohodu o spolupráci, ale chtějí společně podat žádost v rámci EUI-IA, uvedou v žádosti jednu místní správní jednotku jako Hlavní městský orgán a ostatní místní správní jednotky jako Přidružené městské orgány. Přidružené městské orgány jsou odpovědné za provádění konkrétních činností a dosažení souvisejících výsledků/výstupů. Přidružené městské orgány mají podíl na rozpočtu projektu a vykazují náklady vynaložené na realizaci činností. Podrobné informace o Přidružených městských orgánech (včetně právního statusu, zkušeností a kompetencí, kontaktních osob atd.) musejí být uvedeny v žádosti.

Doporučuje se, aby sdružení a/nebo seskupení městských úřadů (bez statutu organizované aglomerace), která chtějí podat žádost, byla územně souvislá a snažila se omezit počet zapojených Přidružených městských orgánů.

Přidružené městské orgány formalizují smluvní vztah s Hlavním městským orgánem podpisem Dohody o partnerství po schválení projektu, stejně jako další projektoví partneři.

V zájmu podpory dynamiky funkčních městských oblastí je možné a někdy i velmi žádoucí navrhovat nové formy spolupráce, vzájemně sdílet prostředky k dosažení požadovaného kritického množství pro společný záměr, a tedy podat společnou přihlášku za skupinu městských orgánů do výzev k předkládání návrhů EUI-IA.

Realizační partneři

Rozvoj silných partnerství mezi veřejnými orgány, soukromým sektorem a občanskou společností (včetně občanů a obyvatel) je všeobecně uznáván jako základ udržitelného rozvoje měst. V závislosti na problému, který je třeba řešit, a na základě místního kontextu a předchozích zkušeností by Hlavní městské orgány měly zapojit různou kombinaci příslušných partnerů (instituce, agentury - i pokud jsou plně ve vlastnictví obce/městského úřadu, vysoké školy, partnery ze soukromého sektoru, investory, výzkumné instituce, nevládní organizace atd), kteří jsou potřební pro realizaci navrhovaného inovativního řešení, dosažení cílů projektu a zajištění dlouhodobých dopadů, pokud jde o udržitelnost a další šíření. Realizační partneři by měli mít příslušné zkušenosti a odborné znalosti, které doplní zkušenosti a odborné znalosti v rámci Hlavního městského orgánu a přinesou přidanou hodnotu pro celý projekt. Mají-li projekty řešit problémy, které zainteresované subjekty a cílové skupiny vnímají jako nejnaléhavější, mají-li být skutečně odvážné v oblasti inovací a zaměřené na uplatnění testovaných řešení v širším měřítku po dokončení projektu, pak by měly usilovat o využití znalostí a zkušeností, které jsou k dispozici mimo městské orgány v místním ekosystému, a také o podporu ze strany veřejných a/nebo soukromých investorů, kteří mají zájem se zapojit.

Složení partnerství by mělo být vyvážené, aby se vzájemně doplňovalo z hlediska politických a tematických kompetencí. Partnerství by mělo usilovat o podporu horizontální (včetně aktérů zabývajících se různými rozměry městského problému, který je třeba řešit) a vertikální integrace (včetně různých úrovní správy). Neexistuje žádné univerzální řešení. Žadatelé by si měli být vědomi toho, že partnerství s více než 10 partnery mohou vyžadovat nadstandardní úsilí a zdroje k zajištění účinného řízení.

V projektu EUI-IA může být Realizačním partnerem jakákoli organizace s právní subjektivitou. Realizační partneři se aktivně podílejí na přípravě a realizaci projektu a odpovídají za provádění konkrétních činností a dosažení souvisejících výsledků/výstupů. Realizační partneři mají podíl na rozpočtu projektu a vykazují náklady vzniklé při provádění těchto činností. Realizační partneři by měli být vybíráni s ohledem na zásady transparentnosti a rovného zacházení. Poradenské firmy, jejichž hlavním účelem je tvorba a řízení evropských projektů, a organizace, které nemají v rozpočtu žádné zaměstnance (pouze vykazují náklady na externí odborníky), nejsou oprávněny se zapojit do projektu jako Realizační partneři. V žádosti musí být uvedeny podrobné informace o Realizačních partnerech (včetně právního statusu, zkušeností a kompetencí, kontaktních osob atd.). V zásadě platí, že jeden Realizační partner se může podílet na několika projektových návrzích v rámci téže výzvy k předkládání návrhů, pokud jsou jeho přínos a přidaná hodnota v jednotlivých projektech jasně zdůvodněny.

Upozorňujeme, že městské orgány nemohou být považovány za Realizačního partnera a takto označeny, ale mohou být v žádosti uvedeny pouze jako Hlavní městský orgán nebo Přidružený městský orgán, pokud splňují výše uvedená kritéria způsobilosti.

Transferoví partneři

Transferoví partneři jsou městské orgány, které se do projektového partnerství zapojují s cílem sledovat testování a poučit se z něj. Očekává se, že každý projekt EUI-IA bude mít 3 Transferové partnery pocházející z jiných členských států než Hlavní městský orgán.

Transferovým partnerem se může stát každý městský orgán místní správní jednotky definované podle stupně urbanizace Eurostatu (DEGURBA) jako velkoměsto, město nebo předměstí (odpovídá kódu Eurostatu DEGURBA 1 nebo DEGURBA 2), který se nachází v Evropské unii. Není požadován minimální počet obyvatel (Transferovými partnery se mohou stát města všech velikostí).

Důvodem pro přizvání Transferových partnerů do projektového partnerství je snaha podpořit adaptabilitu testovaného řešení na jiné městské kontexty v EU a následně zvýšit jeho šance na replikaci v zahraničí a dlouhodobější využití v širším měřítku, případně s financováním z hlavních programů politiky soudržnosti a zejména z EFRR. Kromě toho může také přispět k podpoře výměny znalostí mezi městy v EU a budování dlouhodobých vztahů mezi nimi. Zapojení do testování umožní Transferovým partnerům posílit vlastní inovační potenciál a zvýšit kapacitu pro zavádění inovativních řešení (jak z hlediska obsahu, tak z hlediska procesu). Pomůže jim také připravit proces adaptace a úplné nebo částečné replikace testovaného inovativního řešení ve vlastních městech tím, že se budou účastnit transferových činností a dostanou možnost využít řešení, které budou moci pozorovat od počátku realizace po výsledky, včetně překonávání problémů a překážek, které připravují půdu pro inovace.

Transferoví partneři musí být identifikováni a vybráni nejpozději v průběhu zahajovací fáze, kdy se také očekává, že se zaváží k účasti na projektovém partnerství. Transferová spolupráce, realizovaná prostřednictvím pracovního balíčku Transfer, by měla začít nejpozději 12 měsíců od zahájení realizace projektu. Transferovým partnerům bude přidělen pevný rozpočet.

Zapojení cílových skupin a širšího okruhu zainteresovaných subjektů

Při přípravě projektu EUI-IA a ve všech projektových fázích je nutné identifikovat a zapojit **širší skupinu zainteresovaných subjektů podle charakteru projektu: místní komunity, sociální partnery, podniky, nevládní organizace, odborníky, instituce, organizace, jednotlivce atd., a také cílové skupiny projektu (tj. v závislosti na typu projektu: občany, stážisty, uchazeče o zaměstnání, zranitelné skupiny a/nebo marginalizované komunity, uživatele konkrétní služby nebo správy), které mohou projekt ovlivnit nebo být projektem ovlivněny.** Identifikace zainteresovaných subjektů, pochopení jejich vlivu na projekt EUI-IA a vyvážení jejich potřeb a očekávání jsou pro úspěch projektu zásadní. Městské orgány by proto měly do procesu zapojit všechny relevantní zainteresované subjekty, aby lépe formulovaly problémy a potřeby, dohodly se na společné vizi nebo žádoucí změně, k jejímuž dosažení by měl projekt EUI-IA přispět, a navrhly konkrétní řešení a opatření, která budou řešit problémy a povedou k žádoucí změně. Širší skupina zainteresovaných subjektů má z projektu EUI-IA přímý a/nebo nepřímý prospěch, ale nehraje žádnou přímou roli při jeho realizaci a neměla by být považována za partnera projektu EUI-IA. Není jí tedy přidělen žádný konkrétní rozpočet ani výslovné povinnosti při realizaci projektu, nicméně je považována za relevantní a měla by být aktivně zapojena (spoluvytváření), aby byla zajištěna hladká a efektivní realizace projektu.

6.2 INTERVENČNÍ LOGIKA A PRACOVNÍ PLÁN PROJEKTU

Intervenční logika projektu EUI-IA je založena na jasné a promyšlené představě o tom, jak mají naplánované činnosti dosáhnout požadované změny a zamýšlených výsledků. Jde o popis logické posloupnosti mezi počátečními potřebami, vstupy, projektovými činnostmi, výstupy, výsledky a konečným dopadem. Je nástrojem pro strukturování komplexních opatření a pro přípravu hodnocení projektu. Intervenční logika si klade následující otázky: Jaký je důvod pro intervenci/projekt? Jaké jsou výzvy/potřeby, které vyvolaly potřebu takové intervence? Jaké problémy má řešit? Jaká je "požadovaná změna"? Jak je možné těchto změn dosáhnout?

Intervenční logika se skládá ze strategických, provozních, monitorovacích a hodnotících složek:

- Strategické složky zahrnují celkový cíl, specifické cíle a očekávané výsledky.
- Provozní složky zahrnují: pracovní plán projektu, pracovní balíčky, činnosti, výsledky a výstupy.

Pracovní plán projektu vysvětluje, "jak" váš projekt probíhá. Je to plán, který představuje průvodce realizací vašeho projektu, pokud bude financován. Pracovní plán rozčleňuje projekt na hlavní kroky nazývané pracovní balíčky, a tyto pracovní balíčky jsou rozděleny na menší kroky nazývané činnosti. Činnosti vedou k výsledkům a každý pracovní balíček vede k jednomu nebo více výstupům.

Pracovní balíčky jsou stavebními kameny pracovního plánu, představují hlavní pilíře projektu a skládají se ze souvisejících projektových činností, které jsou nutné k realizaci konkrétních součástí projektu a k dosažení výstupů projektu. Pro strukturování projektu EUI-IA by měl být použit následující soubor pracovních balíčků:

- Pracovní balíček Fáze přípravy a zahájení
 - Pracovní balíček Řízení projektu
 - Pracovní balíček Monitorování a hodnocení
 - Pracovní balíček Komunikace a využívání výsledků
 - Tematické pracovní balíčky
 - Pracovní balíček Transfer
 - Pracovní balíček Uzavření projektu
- Součástí monitorování a hodnocení jsou: ukazatele výstupů a ukazatele výsledků..

6.3 PODPORA ODBORNÍKŮ

Každý projekt financovaný v rámci EUI-IA bude využívat podpory odborníka na EUI, a to konkrétně v těchto oblastech:

- Poradenství a vedení na strategické a provozní úrovni ohledně projektu a jeho realizace.
- Podpora při zpracování projektové dokumentace a stanovení výstupů tak, aby vystihovaly dosažené výsledky a vyhlídky po ukončení realizace (udržitelnost, možnost rozšíření a potenciál pro přenositelnost), získané zkušenosti a osvědčené postupy, a zpřístupnil je širšímu publiku s cílem usnadnit zavádění nejúspěšnějších inovací v dalších městech EU.
- Zapojení do činností souvisejících s využíváním výsledků a šířením informací.
- Podpora při realizaci pracovního balíčku Transfer.

Podporu a poradenství budou odborníci na EUI poskytovat průběžně během celého procesu realizace projektů včetně závěrečné fáze.

Odborníci na EUI mají hlubokou znalost městských témat, která jsou relevantní pro každou výzvu k předkládání návrhů. Disponují zkušenostmi v oblasti spolupráce s městskými orgány na projektech zahrnujících veřejné investice a jejich fyzické realizaci, mají dobrou znalost rámce politiky soudržnosti a prokazatelné zkušenosti s podporou testování a inovací ve městech.

EUI-IA přímo hradí veškeré náklady spojené s činnostmi odborníků na EUI (včetně nákladů na cestovné a ubytování). Žadatelé by proto do své žádosti neměli zahrnovat rozpočet pro tento účel.

6.4 TRANSFER

Klíčovou novinkou ve srovnání s projekty Městských inovativních opatření financovanými v programovém období 2014-2020 je začlenění nadnárodního přenosu (transferu) jako nedílné součásti projektů EUI-IA.

Je třeba zdůraznit, že hlavním zaměřením projektů EUI-IA zůstává testování nových inovativních řešení v dané lokalitě, ale díky této nové složce se očekává, že procesy a výsledky testování budou sledovat partnerská města z jiných zemí (Transferovní partneři). Ve všech projektech EUI-IA je nyní zahrnut zvláštní pracovní balíček Transfer s konkrétními činnostmi, rozpočty, specifickými výsledky a výstupy.

Účelem EUI-IA je identifikovat a podpořit testování přenositelných a rozšiřitelných inovativních řešení problémů souvisejících s udržitelným rozvojem měst na úrovni Evropské unie. Jejím cílem je rovněž shromažďovat a sdílet výsledky testování (také prostřednictvím podpory činností v oblasti přenosu) s cílem podpořit inovační kapacity a budování znalostí pro všechny městské oblasti EU. Výstupy projektů

EUI-IA mají být využívány (replikovány, rozšiřovány) v dalších městech EU, což zvýší dopad celé iniciativy, přispěje k tvorbě urbánní politiky na různých úrovních a podpoří spolupráci mezi evropskými městskými oblastmi.

Transferová složka by se měla zaměřit na to, aby:

- transferoví partneři mohli sledovat plánování a pilotní provoz testovaného inovativního řešení,
- transferoví partneři mohli analyzovat místní městský kontext, aby lépe pochopili, jak lze dané inovativní řešení přizpůsobit místním potřebám a podmínkám,
- probíhala výměna znalostí a zkušeností mezi všemi partnery projektu,
- probíhalo sdílení zásadních vstupů, které mohou přinést vnější pohled na projekt EUI-IA a inspirovat Transferové partnery,
- transferoví partneři vypracovali dokumentaci, která jim může sloužit pro budoucí replikaci inovativního řešení (studie proveditelnosti a příležitostí pro replikace a investiční dokumentace),
- hlavní městský orgán a jeho projektoví partneři vytvořili podmínky pro další fáze projektu EUI-IA v podobě Modelu inovativního řešení EUI, který budou moci využít další města EU, jež mají o inovativní řešení zájem.

Uvedené činnosti lze realizovat pomocí následující **palety pracovních metod**: návštěvy na místě, workshopy/setkání/diskuse on-line nebo off-line, vzájemné hodnocení, vlastní práce Transferových partnerů, která jim umožní dále zužitkovat poznatky z výměny informací v rámci transferu, ale také se připravit na budoucí replikaci inovativního řešení, a další žádoucí formy práce a spolupráce.

Od Transferových partnerů se očekává, že připraví následující vzdělávací a investiční výsledky a výstupy: **Průzkum přenosové kapacity, Studie proveditelnosti a příležitostí pro replikace** (jeden exemplář za každého Transferového partnera). Dále mohou financovat také **investiční dokumentaci a realizaci pilotních investic malého rozsahu**.

Od Hlavního městského orgánu se očekává, že připraví **Model inovativního řešení EUI** – závěrečný dokument zaměřený na přenositelnost a další šíření testovaného inovativního řešení, aby se ostatní (nejen Transferoví partneři, ale i všechna města v EU, která budou mít zájem) mohli seznámit s výsledky testu a získali určitý návod, jak přistupovat k replikaci.

O celkovém rozpočtu pracovního balíčku Transfer rozhoduje žadatel o podporu EUI-IA a tento rozpočet by měl zahrnovat:

- rozpočet přidělený Hlavnímu městskému orgánu a příslušným Realizačním partnerům, kteří podporují realizaci pracovního balíčku Transfer;

- rozpočty pro každého Transferového partnera ve formě paušální částky (zjednodušené vykazování nákladů) ve výši 150 000 EUR (což odpovídá 120 000 EUR z EFRR a vlastnímu příspěvku ve výši 30 000 EUR).

Hlavní městský orgán nese odpovědnost za identifikaci a výběr Transferových partnerů, které si přeje začlenit do partnerství. Proces identifikace transferových partnerů by měl začít již ve fázi podání žádosti, kdy mají žadatelé uvést další evropské městské oblasti, které by mohly mít prospěch z replikace navrhovaného řešení vzhledem k vhodným podmínkám pro transfer (podobné charakteristiky, souvislosti a/nebo problémy) nebo by mohly zvýšit inovační potenciál; dále podrobně popsat, jak budou/byli identifikováni a vybráni nejvhodnější transferoví partneři (a uvést konkrétní potenciální transferové partnery, pokud již byli identifikováni, spolu se základními motivacemi/důvody). Vzhledem k tomu, že jedním z cílů EUI-IA je, aby výstupy projektů využívala další města, čímž se zvýší dopad celé iniciativy, a že ambicí EUI-IA je posílit replikovatelnost inovativních řešení vyvinutých v rámci projektů, je důležité, aby byly projekty ve fázi podávání žádostí schopny prokázat dobře zpracovaný proces, odůvodnění a motivaci pro výběr nejvhodnějších Transferových partnerů.

Transferoví partneři musí být identifikováni nejpozději během zahajovací fáze a zahajovací fáze může být úspěšně uzavřena pouze v případě, že transferoví partneři podepíší alespoň prohlášení o záměru.

Výběr Transferových partnerů by měl umožnit: (i) zachování vhodné rovnováhy, pokud jde o rozmanitost měst zapojených do partnerství (z hlediska jejich velikosti (malá, střední, velká města) a umístění (méně rozvinuté, přechodové a více rozvinuté regiony)) a (ii) shromáždění Transferových partnerů nejvhodnějších z hlediska kvality replikačních činností. **Výběr Transferových partnerů se proto řídí některými hlavními zásadami:**

- Transferoví partneři pocházejí z různých členských států EU;
- Alespoň dvě ze čtyř zapojených měst (Hlavní městský orgán + 3 Transferoví partneři) se nacházejí v méně rozvinutých nebo přechodových regionech³⁰;
- Partnerství zahrnuje města různých velikostí.

6.5 KATEGORIE NÁKLADŮ

V projektech EUI-IA lze použít tyto kategorie nákladů:

- Zaměstnanci
- Kancelář a administrativa

³⁰ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/regions/background>

- Cestování a ubytování
- Externí odborníci a služby
- Vybavení
- Infrastruktura a stavební práce

Pro každou kategorii nákladů je v Pokynech EUI-IA uvedena definice a pokyny pro sestavování rozpočtu a vykazování. Projektovým partnerům se důrazně doporučuje, aby v případě jakýchkoli otázek týkajících se způsobilosti výdajů, na které nenajdou odpověď v pravidlech, požádali o radu Stálý sekretariát. Upozorňujeme, že výdaje Transferových partnerů jsou hrazeny paušální částkou.

Výdaje vykazané v rámci projektu musí být prověřeny kontrolou prvního stupně (FLC). Nezávislé stanovisko kontroly prvního stupně se musí týkat zákonnosti a správnosti vykázaných výdajů, dodání produktů a služeb, spolehlivosti vykázaných výdajů a souladu výdajů a operací s pravidly EUI-IA, EU a vnitrostátními pravidly. Vzhledem k tomu, že osoby provádějící kontrolu prvního stupně jmenuje a platí přímo EUI-IA, nemělo by projektové partnerství při sestavování rozpočtu projektu počítat s žádnými náklady na kontrolu (audit). Kontroly projektů na místě bude rovněž organizovat kontrola prvního stupně. Kontrola na místě znamená, že **kontrola prvního stupně projekt navštíví a ověří, zda určité činnosti, nákupy služeb a výrobků a investice skutečně proběhly v rámci realizace v souladu se schválenou žádostí a zda byly dodrženy související předpisy.**

Jak je uvedeno v zásadách financování, projekty EUI-IA se řídí zásadou "celkových nákladů": projekt je spolufinancován z EFRR až do výše 80% celkových způsobilých nákladů a každý projektový partner (Hlavní nebo Přidružený městský orgán, Realizační partner a Transferový partner), který je příjemcem financování z EFRR, musí zajistit finanční příspěvek na doplnění svého rozpočtu až do cílové výše příspěvku (nejméně 20% způsobilých nákladů partnera).

Pokud tyto příspěvky pocházejí ze soukromých zdrojů, nespádají do působnosti právních předpisů o státní podpoře. V případě, že příspěvky pocházejí z veřejných zdrojů a projektové činnosti jsou nehospodářské povahy, financování těchto činností nepředstavuje státní podporu. Pokud se však jedná o příspěvky z veřejných zdrojů členského státu na projekty, které zahrnují "hospodářské činnosti", tj. nabízení zboží a služeb na trhu, pak musí být takové projekty koncipovány tak, aby veškeré příspěvky z veřejných zdrojů byly v souladu s pravidly veřejné podpory na všech úrovních, tj. buď na úrovni vlastníka, stavitele a/nebo provozovatele projektu nebo zařízení. V takových případech by poskytnuté veřejné financování mělo být v souladu s požadavky nařízení de minimis nebo s podmínkami stanovenými v obecném nařízení o blokových výjimkách (GBER), případně v rozhodnutí o SOHZ pro služby obecného hospodářského zájmu.

Podrobné informace o zadávání veřejných zakázek a státní podpoře jsou uvedeny v Pokynech EUI-IA.

7. PROCES PODÁVÁNÍ ŽÁDOSTÍ

Balíček žádosti pro třetí výzvu k předkládání návrhů EUI-IA se skládá z těchto částí:

- Tyto **zadávací podmínky** jsou k dispozici ve všech jazycích EU. V případě nesrovnalostí však berte na vědomí, že rozhodující je anglická verze.
- **Pokyny EUI-IA (EUI-IA Guidance, k dispozici pouze v angličtině)**, které je třeba důkladně prostudovat, pokud jde o zastřešující pravidla iniciativy.
- **Technické pokyny k platformě pro elektronickou výměnu (EEP)**.
- Podrobný **návod k vyplnění formuláře žádosti je k dispozici online ve všech jazycích EU** v systému EEP. V případě nesrovnalostí však berte na vědomí, že rozhodující je anglická verze.
- **Pracovní dokument k formuláři žádosti (Application Form Courtesy Working Document – pracovní verze formuláře žádosti a potvrzovacího listu - dokument ve Wordu dostupný pouze v angličtině)** jako pomůcka při přípravě žádosti.

Veškerou dokumentaci naleznete na webových stránkách EUI.

Proces podávání žádostí je 100% elektronický prostřednictvím platformy EEP (<https://connect.urban-initiative.eu>). **Žádost se skládá z:**

- **Formuláře žádosti:** Formulář žádosti musí být vyplněn prostřednictvím online platformy EEP. Skládá se z oddílů, které představují projektový záměr a jeho zdůvodnění (včetně informací o inovativnosti návrhu), partnerství (včetně Hlavního městského orgánu, Realizačních partnerů, Transferových partnerů, případně Přidružených městských orgánů), hlavní cíle a očekávané výsledky, navrhovaný pracovní plán a rozpočet. Úpravy a podání žádosti jsou možné pouze v době, kdy je výzva k předkládání návrhů otevřená. Žádost obsahuje řadu automatických odkazů, vzorců a kontrol. Tyto funkce způsobí, že pokud není formulář správně vyplněn (včetně chybějícího potvrzovacího listu), objeví se v něm chybové hlášení a nelze jej odeslat. To pomáhá výrazně snížit riziko podání nezpůsobilých žádostí.
- **Přílohy:** Žadatelé mohou v systému EEP nahrát jednu přílohu, která bude připojena k formuláři žádosti. Může to být mapa znázorňující oblast intervence, graf, infografika apod. Typ a velikost souboru, který má být přílohou, jsou uvedeny v pokynech EEP.
- **Potvrzovací list:** Potvrzovací list automaticky generuje online platforma v průběhu vyplňování formuláře žádosti nebo po jeho vyplnění. Je třeba jej vytisknout, opatřit podpisem právního zástupce Hlavního městského orgánu, naskenovat a nahrát do formuláře žádosti v části H – „Potvrzovací list“. Formulář žádosti nelze podat bez potvrzovacího listu.

Důrazně doporučujeme, aby žadatelé vyplnili formulář žádosti ve srozumitelné angličtině, ačkoli jej mohou podat i v kterémkoli z úředních jazyků EU. Je třeba poznamenat, že strategické a provozní hodnocení bude provedeno na základě anglické verze formuláře žádosti (v případě, že je žádost podána v jiném jazyce, bude do angličtiny přeložena externím poskytovatelem, kterého najme Stálý sekretariát). Stálý sekretariát neručí za kvalitu překladu a jedná se tedy o riziko žadatelů. Smlouva o poskytnutí dotace, řízení projektu, formální výkaznictví, klíčové výstupy a veškerá komunikace s Pověřeným subjektem a Stálým sekretariátem budou navíc muset být v angličtině.

**Konečný termín pro podání formuláře žádosti a potvrzovacího listu je
14/10/2024, 14:00 CEST.**

8. PROCES VÝBĚRU

Po podání projde každá žádost procesem výběru, který se skládá z následujících kroků:

1. Kontrola způsobilosti
2. Strategické hodnocení
3. Provozní hodnocení

8.1 KONTROLA ZPŮSOBILOSTI

Po uzavření výzvy k předkládání návrhů EUI-IA provede Stálý sekretariát kontrolu způsobilosti všech projektových žádostí předložených před uplynutím lhůty. Účelem kontroly způsobilosti je ověřit soulad obdržených žádostí a jejich příloh s formálními kritérii způsobilosti, zabránit dalšímu posuzování nezpůsobilých žádostí a zajistit rovné zacházení se všemi návrhy, které mají být vybrány k financování.

Kritéria způsobilosti EUI-IA jsou následující:

1. Formulář žádosti byl podán elektronicky prostřednictvím EPP před uplynutím lhůty uvedené v Zadávacích podmínkách výzvy k předkládání návrhů.
2. Formulář žádosti je vyplněn úplně.

3. Žadatelem je jeden městský orgán místní správní jednotky definované podle stupně urbanizace jako velkoměsto, město nebo předměstí (odpovídá kódu Eurostatu DEGURBA 1 nebo DEGURBA 2), která má alespoň 50 000 obyvatel.

NEBO

Žadatelem je sdružení nebo seskupení městských orgánů s právním statutem organizované aglomerace tvořené místními správními jednotkami, kde většina (alespoň 51 %) obyvatel žije v místních správních jednotkách definovaných podle stupně urbanizace Eurostatu (DEGURBA) jako velkoměsta, města nebo předměstí (odpovídá kódu DEGURBA 1 nebo DEGURBA 2) a kde celkový počet obyvatel činí alespoň 50 000.

NEBO

Žadatelem je sdružení nebo seskupení městských orgánů bez právního statusu organizované aglomerace, kde všechny zúčastněné městské orgány (Hlavní městský orgán a Přidružené městské orgány) jsou místními správními jednotkami definovanými podle stupně urbanizace Eurostatu (DEGURBA) jako velkoměsta, města nebo předměstí (odpovídá kódu DEGURBA 1 nebo DEGURBA 2) a kde celkový počet obyvatel (Hlavní městský orgán a Přidružené městské orgány) činí alespoň 50 000 obyvatel.

4. Je dodrženo období způsobilosti: datum ukončení projektu je v souladu s výzvou a požadavky Iniciativy.
5. Jsou dodrženy požadavky na rozpočtové maximum (maximálně 5 milionů EUR z EFRR) a zásada spolufinancování (minimálně 20 % příspěvku zajištěného partnerstvím).
6. Všichni zúčastnění partneři (Hlavní městský orgán, Přidružené městské orgány a Realizační partneři) jsou z členských států EU.
7. V případě sdružení nebo seskupení městských orgánů bez právního statutu organizované aglomerace je v žádosti uveden Hlavní městský orgán a Přidružené městské orgány.
8. Žádající městské orgány (Hlavní městské orgány a/nebo Přidružené městské orgány) jsou zapojeny pouze do jednoho návrhu projektu v rámci téže výzvy k předkládání návrhů.
9. Žádající městské orgány (hlavní městské orgány a/nebo přidružené městské orgány) nebyly vybrány a financovány z předchozí výzvy k předkládání návrhů EUI-IA.
10. Na platformě EEP je v žádosti v oddílu Potvrzovací list nahrán nepozměněný Potvrzovací list řádně podepsaný právním zástupcem Hlavního městského orgánu.

Pokud nejsou splněny všechny výše uvedené požadavky, je žádost považována za nezpůsobilou a další hodnocení se neprovádí. Žadatelé budou na konci kontroly způsobilosti vyrozuměni o rozhodnutí týkajícím se jejich žádosti (zda byla propuštěna do další fáze či ne).

8.2 STRATEGICKÉ HODNOCENÍ

Žádosti, které budou prohlášeny za způsobilé a přípustné, budou podrobeny strategickému hodnocení, které provede skupina externích odborníků. Strategické hodnocení představuje **70%** váhy celkového hodnocení projektu a skládá se z následujících kritérií:

- **Inovativnost a relevance** (30%) Do jaké míry je žadatel schopen prokázat, že návrh projektu představuje nové řešení, které má přidanou hodnotu ve vztahu k tématu výzvy? Do jaké míry je řešení relevantní pro místní kontext a pro cíle politiky soudržnosti?
- **Partnerství a spoluvytváření** (12%) Do jaké míry je partnerství relevantní a stabilní pro realizaci navrhovaného řešení a dosažení očekávaných výsledků? Do jaké míry návrh umožňuje smysluplnou účast a spoluvytváření ze strany zainteresovaných subjektů, cílových skupin a občanů?
- **Měřitelnost výsledků a dopadu** (12%) Do jaké míry jsou očekávané výsledky konkrétní a realistické a odrážejí očekávaný dopad projektu na místní kontext a příjemce/konečné uživatele?
- **Udržitelnost a rozšiřování** (8%) Do jaké míry projekt trvale přispěje k řešení identifikovaného problému? Do jaké míry bude navrhované řešení soběstačné i po skončení projektu a má potenciál pro rozšíření, pokud se osvědčí?
- **Přenositelnost** (8%) Do jaké míry má projekt potenciál být přenositelný do jiných městských oblastí v Evropě?

Orientační otázky pro hodnocení jednotlivých kritérií jsou uvedeny v Pokynech EUI-IA, kapitola 3.2 "Proces výběru".

Na základě strategického hodnocení vypracuje panel externích odborníků hodnocení žádostí a seřadí je na základě bodového hodnocení. Po dohodě s EK postoupí do provozního hodnocení žádosti, které v celkovém hodnocení postoupily do užšího výběru. Žadatelé jsou na konci procesu strategického hodnocení vyrozuměni o rozhodnutí týkajícím se jejich žádosti (zda postoupí do další fáze či nikoli).

8.3 PROVOZNÍ HODNOCENÍ

Provozní hodnocení provádí Stálý sekretariát a představuje **30%** váhy celkového hodnocení projektu. Hlavním cílem provozního hodnocení je posoudit spolehlivost návrhu, tj. zda je odůvodněný, realistický, konzistentní a soudržný, úplný, připravený k účinnému řízení a rychlé realizaci a zda vykazuje vhodný poměr kvality a ceny. Během provozního hodnocení se posuzují následující kritéria:

- **Návrh a logika projektu** (12%) Do jaké míry jsou prvky pracovního plánu (činnosti, specifické výsledky, výstupy, ukazatele) úplné, realistické, konzistentní a soudržné? Do jaké míry povede navrhovaná koncepce projektu k dosažení cílů a očekávaných výsledků?
- **Proveditelnost a provozní připravenost projektu** (8%) Do jaké míry je návrh proveditelný (může být realizován v daném časovém rámci) a provozně připravený?
- **Organizační uspořádání a provozní kapacita** (5%) Do jaké míry jsou řídicí a komunikační činnosti vhodné a podporují celkovou realizaci projektu?
- **Rozpočet** (5%) Do jaké míry je rozpočet ucelený a přiměřený?

Orientační otázky pro hodnocení jednotlivých kritérií jsou uvedeny v Pokynech EUI-IA, kapitola 3.2 "Proces výběru".

Po provozním hodnocení provede výběrová komise konečný výběr. Žadatelé budou o rozhodnutí informováni na konci procesu provozního hodnocení.

8.4 SYSTÉM BODOVÉHO HODNOCENÍ

Při rozhodování se používá bodovací systém. Každému váženému kritériu je přiřazeno skóre od 1 do 10; výsledkem je průměrné skóre pro každý projekt. Používá se následující bodovací stupnice:

9-10 - výborný

7-8 - dobrý

5-6 - dostatečný

3-4 - špatný

1-2 - velmi špatný

Veďte prosím na vědomí, že pokud projekt získá v jakémkoli hodnotícím kritériu 4 body a méně, je automaticky zamítnut a nebude dále zpracováván.

Bodovací systém se používá nejen s přihlédnutím ke konkrétním přednostem každého návrhu projektu, ale také v duchu soutěžního procesu, který srovnává ostatní návrhy projektů předložené v rámci téže výzvy k předkládání návrhů. Z tohoto důvodu se žadatelům, jejichž návrhy projektů nebyly zařazeny do užšího výběru pro provozní hodnocení nebo nebyly nakonec schváleny, nesdělují příslušné bodové hodnocení, ale podrobný komentář ke všem hodnoceným kritériím.

Žadatelé by měli vzít na vědomí, že skutečnost, že na základě celého procesu byl vybrán jejich projekt, nezakládá automatický nárok na získání příslušné dotace EU. Pokud nebudou splněny podmínky

definované během zahajovací fáze projektu (v důsledku toho, že projekt není dostatečně připraven k realizaci), vyhrazuje si pověřený subjekt právo projekt ukončit a vyřadit jej ze seznamu schválených projektů EUI-IA (podrobnější informace viz Pokyny EUI-IA, kapitola 4 "Zahajovací fáze a uzavírání smluv").

8.5 KRITÉRIA PRO VYLOUČENÍ ŽADATELŮ O DOTACI

V souladu s Finančním nařízením³¹ mohou být žadatelé vyloučeni z řízení o udělení dotace, pokud se Hlavní městský orgán nebo osoby, které mají v rámci Hlavního městského orgánu zastupitelské, rozhodovací nebo kontrolní pravomoci, nebo osoby, které jsou pro realizaci projektu nezbytné, nacházejí v jedné nebo více z následujících situací:

- konkurzní, insolvenční nebo likvidační řízení,
- porušení povinností týkajících se placení daní nebo příspěvků na sociální zabezpečení,
- závažné profesní pochybení, včetně úmyslného klamání,
- podvody,
- korupce,
- jednání související se zločinným spolčením,
- praní peněz nebo financování terorismu,
- teroristické trestné činy nebo trestné činy související s teroristickou činností,
- dětská práce a jiné formy obchodování s lidmi,
- protiprávní jednání,
- vytvoření nebo provozování fiktivní společnosti.

V průběhu procesu podávání žádostí musí všichni žadatelé spolu s formulářem žádosti předložit prohlášení potvrzující, že se na Hlavní městský orgán a projektové partnery nevztahuje žádné z výše uvedených vylučovacích kritérií. Toto prohlášení je součástí Potvrzovacího listu přiloženého k formuláři žádosti v EEP. Upozorňujeme, že Potvrzovací list musí být řádně podepsán právním zástupcem Hlavního městského orgánu, aby byla žádost při kontrole způsobilosti považována za způsobilou.

³¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018 o finančních pravidlech pro souhrnný rozpočet Unie, o změně nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014, (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a o zrušení nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj>.

Během výběrového řízení a před konečným rozhodnutím výběrové komise o udělení grantu prověřuje stálý sekretariát žadatele v systému včasného odhalování rizik a vylučování hospodářských subjektů (EDES), což je systém zřízený Evropskou komisí za účelem posílení ochrany finančních zájmů Unie a zajištění řádného finančního řízení³². Pokud je hlavní městský orgán zjištěn v systému EDES, Stálý sekretariát o tom vyrozumí žadatele, který má poté v souladu se zásadou proporcionality možnost před konečným rozhodnutím výběrové komise předložit obhajobu.

9. ZAHAJOVACÍ FÁZE A UZAVÍRÁNÍ SMLUV

Zahajovací fáze zahrnuje prvních 6 měsíců před fází realizace projektu. Jejím účelem je zajistit, že jsou splněny všechny administrativní podmínky pro hladký a efektivní začátek realizace projektu a poskytnout záruky ohledně míry připravenosti projektu (řízení projektu, realizace projektu, řízení rizik). Hlavními aspekty, kterými se tato fáze zabývá, jsou školení na téma projektového řízení (včetně seznámení s rámcem pro podávání zpráv a monitorování), splnění administrativních a právních požadavků pro zahájení projektu, zapracování doporučení od Výběrové komise, audit ex-ante a kontrola připravenosti. Cílem zahajovací fáze je rovněž navázání dobré spolupráce mezi projektem a Stálým sekretariátem.

Kontrola připravenosti projektu je proces, který je nedílnou součástí zahajovací fáze a má v co největší míře zabránit závažným neočekávaným problémům během realizace projektu. Kontrolu připravenosti projektu provádí jak kontrola prvního stupně v průběhu auditu ex-ante, tak Stálý sekretariát. Zahrnuje celou škálu řídicích, administrativních, finančních a provozních otázek, které mohou ovlivnit řádné provádění projektu a dosažení požadovaných výsledků projektu. Kontrola připravenosti rovněž zkoumá, zda má projekt spolehlivou strategii a dostatečnou předvídatost s ohledem na témata, která jsou uvedena v žádosti v části „Řízení rizik“ (tj. řízení projektu, lidské kapacity pro realizaci projektu, připravenost v oblasti postupů zadávání veřejných zakázek, realistický časový plán, právní prostředí pro realizaci projektu, dokumentace související s investicemi, umístění a administrativní povolení...).

Pokud není zahajovací fáze úspěšně dokončena v navržené lhůtě 6 měsíců (některý z výše uvedených kroků není dokončen nebo je výsledek ex-ante auditu a/nebo kontroly připravenosti negativní), má pověřený subjekt právo projekt ukončit (z důvodu nedostatečné připravenosti konceptu na uvedení do provozu), a vyřadit jej ze seznamu schválených projektů EUI-IA. V takovém případě jsou na projekt vyplaceny pouze dvě paušální částky za přípravnou a zahajovací fázi projektu. Pokud je zahajovací fáze přerušena před dokončením (např. bude upuštěno od realizace projektu), bude hlavnímu městskému orgánu uvolněna pouze paušální částka určená na náklady na přípravu projektu.

³² Článek 142 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 o finančních pravidlech pro souhrnný rozpočet Unie.

Úspěšné ukončení zahajovací fáze je nezbytnou podmínkou pro získání finančních prostředků z EFRR na realizaci a pro zahájení Realizační fáze projektu.

10. JAK ZÍSKAT POMOC

Zaměstnanci Stálého sekretariátu budou připraveni žadatelům v průběhu výzvy k předkládání návrhů EUI-IA pomoci s jakýmkoliv technickými dotazy. Podrobné informace naleznete na internetových stránkách EUI. Navíc:

- Stálý sekretariát bude pořádat semináře pro žadatele v různých městech Evropy. Termíny a místa konání seminářů pro žadatele naleznete na internetových stránkách EUI. Během těchto seminářů budou mít účastníci možnost domluvit si individuální schůzky se členy Stálého sekretariátu a/nebo zástupci EK, na kterých budou moci prodiskutovat svůj projektový záměr.
- Budou uspořádány on-line webové semináře o konkrétních aspektech přípravy a předkládání projektů.
- Na internetových stránkách EUI je k dispozici sekce otázek a odpovědí a budou probíhat bilaterální on-line konzultace.
- Balíček žádosti (který se skládá ze zadávacích podmínek, pokynů EUI-IA, technických pokynů k platformě pro elektronickou výměnu (EEP), podrobného návodu k vyplnění formuláře žádosti, který je k dispozici online v systému EEP ve všech jazycích EU, a dále pracovního dokumentu k formuláři žádosti) je k dispozici na internetových stránkách EUI.

11. KLÍČOVÁ DATA

- **06/05/2024** – vyhlášení třetí výzvy k předkládání návrhů EUI-IA
- **06/2026 – 10/2024** – semináře pro žadatele a online konzultace
- **14/10/2024 (14:00 CEST)** – termín pro podání žádostí
- **03/2025** – orientační datum pro konečné rozhodnutí o schválení projektů
- **09/2025** – datum ukončení zahajovací fáze
- **01/10/2025** – datum zahájení realizace všech schválených projektů.

Těšíme se na vaše návrhy projektů!